

ການພັດທະນາ ແບບຍືນຍົງ SUSTAINABLE DEVELOPMENT COLLA

ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ປະຈຳ ສປປ ລາວ

n Lao PDR

Ministry of Foreign Affairs
United Nations in Lao PDR

ເປົ້າໝາຍທີ່ 1 ລືບລ້າງຄວາມທຸກຍາກທຸກຮູບແບບໃນ ທົ່ວໂລກ

1 NO POVERTY

End poverty in all its forms everywhere

- 1.1 ພາຍໃນປີ 2030, ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກໃຫ້ທຸກຄົນໃນທົ່ວ ໂລກ ທີ່ມີລາຍຮັບຕ່ຳກ່ວາ 1.25 ໂດລາຕໍ່ມື້.
- 1.2 ພາຍໃນປີ 2030, ຫຼຸດຈຳນວນອັດຕາສ່ວນຜູ້ຊາຍ, ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ໃນທຸກເກນອາຍຸ ທີ່ຍັງທຸກຍາກໃນທຸກດ້ານ ໃຫ້ໄດ້ເຄິ່ງຫນຶ່ງ ໂດຍອີງໃສ່ນິຍາມຄວາມທຸກຍາກແຫ່ງຊາດ.
- 1.3 ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບົບ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບການປົກ ປ້ອງທາງສັງຄົມສຳລັບໝົດທຸກຄົນ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ ຂອງປະເທດ, ລວມທັງການບໍລິການສັງຄົມຂັ້ນພື້ນຖານ ແລະ ພາຍໃນປີ 2030 ສາມາດບັນລຸການປົກປ້ອງທາງສັງຄົມ ທີ່ກວມ ເອົາຄົນທຸກຍາກ ແລະ ຄົນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ຈຳນວນຫລວງຫລາຍ.
- 1.4 ພາຍໃນປີ 2030, ຮັບປະກັນໃຫ້ທັງຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງ ໂດຍສະເພາະຄົນທຸກຍາກ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ມີສິດເທົ່າທຽມ ກັນຕໍ່ກັບຊັບພະຍາກອນທາງເສດຖະກິດ ກໍ່ຄືການເຂົ້າເຖິງການ ບໍລິການຂັ້ນພື້ນຖານ, ມີກຳມະສິດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສົມບັດປະເພດອື່ນໆ, ມູນມໍລະດົກ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ເຕັກ ໂນ ໂລຍີໃໝ່ທີ່ເຫມາະສົມ ແລະ ການບໍລິການດ້ານການເງິນ ລວມທັງການເງິນຈຸລະພາກ.
- 1.5 ພາຍໃນປີ 2030, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທົນທານໃຫ້ຄົນທຸກ ຍາກ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການຖືກຜົນກະທົບ ແລະ ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ເຫດການຮ້າຍແຮງຈາກການປ່ຽນ ແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ເຫດການກະທັນຫັນ ແລະ ໄພພິບັດທາງດ້ານເສດຖ<mark>ະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງ</mark>ແວດລ້ອມ.
- 1.5ກ. ຮັບປະກັນໃຫ້ມີການລະດົມທຶນຮຶນໃຫ້ໄດ້ຢ່າງຫຼວງ ຫຼາຍ ຈາກແຫຼ່ງທຶນຕ່າງໆ ລວມທັງໂດຍການເພີ້ມທະວີການ ຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາ ເພື່ອຕອບສະໜອງເຄື່ອງມືທີ່ພູງພໍ ແລະ ສາມາດຄາດຄະເນໄດ້ ໃຫ້ແກ່ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ໂດຍສະເພາະປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ ແລະ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ເພື່ອລືບ ລ້າງຄວາມທຸກຍາກໃນທຸກຮູບແບບ.
- 1.5ຂ. ສ້າງຂອບນະ ໂຍບາຍທີ່ດີໃນລະດັບຊາດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໂດຍອີງໃສ່ຍຸດທະສາດການພັດທະນາທີ່ເນັ້ນໃສ່ການແກ້ ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍ ເພື່ອສະໜັບ ສະໜູນໃຫ້ມີການລົງທຶນທີ່ເລັ່ງລັດໃສ່ການລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ.

- **1.1** By 2030, eradicate extreme poverty for all people everywhere, currently measured as people living on less than \$1.25 a day.
- **1.2** By 2030, reduce at least by half the proportion of men, women and children of all ages living in poverty in all its dimensions according to national definitions
- 1.3 Implement nationally appropriate social protection systems and measures for all, including floors, and by 2030 achieve substantial coverage of the poor and the vulnerable.
- **1.4** By 2030, ensure that all men and women, in particular the poor and the vulnerable, have equal rights to economic resources, as well as access to basic services, ownership and control over land and other forms of property, inheritance, natural resources, appropriate new technology and financial services, including microfinance.
- **1.5** By 2030, build the resilience of the poor and those in vulnerable situations and reduce their exposure and vulnerability to climate-related extreme events and other economic social and environmental shocks and disasters.
- **1.5a** Ensure significant mobilization of resources from a variety of sources, including through enhanced development cooperation, in order to provide adequate and predictable means for developing countries, in particular least developed countries, to implement programmes and policies to end poverty in all its dimensions.
- **1.5b** Create sound policy frameworks at the national, regional and international levels, based on pro-poor and gender-sensitive development strategies, to support accelerated investment in poverty eradication actions.

ເປົ້າໝາຍທີ 2:

ລືບລ້າງຄວາມອຶດຫິວ, ບັນລຸການຄໍາປະກັນສະບຸງງອາຫານ ແລະ ບັບປຸງດ້ານ ໂພຊະນາການ ແລະ ສົ່ງເສີມການກະສິກໍາແບບຍືນຍົງ

- 2.1 ພາຍໃນປີ 2030, ລຶບລ້າງຄວາມອຶດຫິວ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ໝົດທຸກຄົນ ໂດຍສະເພາະຄົນທຸກຍາກ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ, ລວມທັງແອນ້ອຍ ສາມາດເຂົ້າ ເຖິງສະບຸງອາຫານທີ່ປອດໄພ, ມີໂພຊະນາການ ແລະ ພຸງພໍຕະຫລອດປີ.
- 2.2 ພາຍໃນປີ 2030, ລຶບລ້າງການຂາດສານອາຫານທຸກຮູບແບບ, ລວມທັງບັນລຸໃຫ້ໄດ້ພາຍໃນປີ 2025 ຄາດໝາຍທີ່ສາກົນໄດ້ຮັບຮອງ ກ່ຽວ ກັບອັດຕາສ່ວນເດັກລຸ່ມ 5 ປີ ທີ່ເຕັຍ ແລະ ຈ່ອຍຕອມກວ່າມາດຕະຖານ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມຕ້ອງການດ້ານໂພຊະນາການໃນກຸ່ມເດັກຍິງ, ຜູ້ຍິງຖືພາ ແລະ ແມ່ທີ່ຍັງໃຫ້ນົມລູກ ແລະ ຜູ້ສູງອາຍຸ.
- 2.3 ພາຍໃນປີ 2030, ເພີ່ມສະມັດຕະພາບການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ລາຍ ຮັບຂອງຜູ້ຜະລິດສະບຸງອາຫານຂະໜາດນ້ອຍ ໂດຍສະເພາະແມ່ຍິງ, ຄົນຊົນເຜົ່າ, ຄອບຄົວຊາວໄຮ່ນາ, ຄົນລົງງສັດ ແລະ ຊາວປະມົງ ໃຫ້ໄດ້ ສອງເທົ່າ ໂດຍຜ່ານມີສິດສະເໝີພາບໃນການເຂົ້າເຖິງທີ່ດິນ, ຊັບພະຍາກອນ ແລະ ວັດຖຸດິບໃນການຜະລິດ, ຄວາມຮູ້, ການບໍລິການດ້ານການເງິນ, ຕະຫຼາດ ແລະ ກາລະໂອກາດສຳລັບການເຮັດວງກທີ່ມີການເພີ້ມມູນຄ່າ ແລະ ບໍ່ແມ່ນເຮັດກະສິກຳ.
- 2.4 ພາຍໃນປີ 2030, ຮັບປະກັນໃຫ້ມີລະບົບການຕະລິດສະບຸງອາຫານແບບຍືນ ຍົງ ແລະ ດຳເນີນວິທີການເຮັດກະສິກຳແບບທົນທານ ທີ່ເພີ້ມສະມັດຕະພາບ ແລະ ການຕະລິດ, ເຊິ່ງຊ່ວຍຮັກສາລະບົບນິເວດ, ເພີ້ມຂີດຄວາມສາມາດໃນການບັບ ຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ, ອາກາດທີ່ບັນປ່ວນ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ, ໄພນຳຖ້ວມ ແລະ ໄພພິບັດອື່ນໆ, ກໍຄືບັບປຸງຄຸນນະພາບຂອງດິນ ເປັນກ້າວໆ.
- 2.5 ພາຍໃນປີ 2020, ຮັກສາຄວາມຫລາກຫລາຍດ້ານພັນຖຸກຳຂອງ ແນວພັນພືດ, ເຄື່ອງປູກຂອງຝັ່ງ ແລະ ສັດລັງງຢູ່ຟາມ ແລະ ຢູ່ບ້ານ ແລະ ພຶດພັນສັດປ່າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍຜ່ານການສ້າງທະນາຄານແນວພັນ ແລະ ພັນພືດທີ່ຫລາກຫລາຍ ແລະ ມີການຄຸ້ມຄອງເປັນຢ່າງດີ ໃນລະດັບຊາດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ພ້ອມທັງສົ່ງເສີມການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການແບ່ງບັນຜົນປະໂຫຍດທີ່ເປັນທຳ ແລະ ເທົ່າທຸງມກັນ ທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນດ້ານພັນຖຸກຳ ແລະ ພູມບັນຍາພື້ນເມືອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ສາກົນໄດ້ຮັບຮອງເອົາ.
- 2.ກ. ເພີ່ມການລົງທຶນ ລວມ<mark>ທັງຕ່າ</mark>ນການເພີ່ມທະວີການຮ່ວມມືສາກົນ ໃນ ວງກງານພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງໃນເຂດຊົນນະບົດ, ສູນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການບໍລິການສົ່ງເສີ່ມກະສິກຳ, ການພັດທະນາເຕັກ ໃນ ໂລຢີ ແລະ ທະນາຄານເກັບຮັກສາພັນຖຸກຳພືດ ແລະ ສັດລັງງ ເພື່ອເພີ່ມທະວີຂີດ ຄວາມສາມາດ ໃນການຜະລິດກະສິກຳ ຢູ່ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ, ໂດຍສະເພາະປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ.
- 2.ຂ. ແກ້ໄຂ ແລະ ປ້ອງກັ<mark>ນການກີດກັ້ນທາງການຄ້າ</mark> ແລະ ການບິດເບືອນໃນຕະ ຫຼາດກະສິກຳຂອງໂລກ ໂດຍຜ່ານການກຳຈັດທຸກຮູບແບບຂອງການເກື້ອກຸນການ ສົ່ງອອກຜົນຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ທຸກມາດຕະການກ່ຽວກັບການສົ່ງອອກທີ່ມີຜົນ ເທົ່າທຸງມກັນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບພາລະບົດບາດຂອງຮອບການເຈລະຈາດ້ານການ ພັດທະນາຢູ່ໂດຮາ.
- 2.ຄ. ນຳໃຊ້ມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອຮັບປະກັນການເຮັດຫນ້າທີ່ທີ່ເໝາະສົມ ຂອງຕະຫລາດສິນຄ້າສະບຸງອາຫານ ລວມທັງຕະຫລາດສຳຮອງ ແລະ ອຳ ນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຕະຫຼາດຢ່າງທັນການ ລວມທັງຄັງສຳຮອງສະບຸງອາຫານ, ເພື່ອຊ່ວຍໃນການຈຳກັດບໍ່ໃຫ້ມີການເໜັງຕີງ ຂອງລາຄາສະບຸງອາຫານຫຼາຍເກີນໄປ.

2 ZERO HUNGER

End hunger, achieve food security and improved nutrition and promote sustainable agriculture

- **2.1** By 2030, end hunger and ensure access by all people, in particular the poor and people in vulnerable situations, including infants, to safe, nutritious and sufficient food all year round.
- **2.2** By 2030, end all forms of malnutrition, including achieving, by 2025, the internationally agreed targets on stunting and wasting in children under 5 years of age, and address the nutritional needs of adolescent girls, pregnant and lactating women and older persons.
- **2.3** By 2030, double the agricultural productivity and incomes of small-scale food producers, in particular women, indigenous peoples, family farmers, pastoralists and fishers, including through secure and equal access to land, other productive resources and inputs, knowledge, financial services, markets and opportunities for value addition and non-farm employment.
- **2.4** By 2030, ensure sustainable food production systems and implement resilient agricultural practices that increase productivity and production, that help maintain ecosystems, that strengthen capacity for adaptation to climate change, extreme weather, drought, flooding and other disasters and that progressively improve land and soil quality.
- **2.5** By 2020, maintain the genetic diversity of seeds, cultivated plants and farmed and domesticated animals and their related wild species, including through soundly managed and diversified seed and plant banks at the national, regional and international levels, and promote access to and fair and equitable sharing of benefits arising from the utilization of genetic resources and associated traditional knowledge, as internationally agreed.
- **2.5a** Increase investment, including through enhanced international cooperation, in rural infrastructure, agricultural research and extension services, technology development and plant and livestock gene banks in order to enhance agricultural productive capacity in developing countries, in particular least developed countries.
- **2.5b** Correct and prevent trade restrictions and distortions in world agricultural markets, including through the parallel elimination of all forms of agricultural export subsidies and all export measures with equivalent effect, in accordance with the mandate of the Doha Development Round.
- **2.5c** Adopt measures to ensure the proper functioning of food commodity markets and their derivatives and facilitate timely access to market information, including on food reserves, in order to help limit extreme food price volatility.

ເປົ້າໝາຍທີ 3:

ຮັບປະກັນການມີສຸຂະພາບທີ່ດີ ແລະ ສົ່ງເສີມຊີ ວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີຂອງທຸກຄົນ ທຸກເກນອາຍຸ

3 GOOD HEALTH & WELL-BEING

Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages

- 3.1 ພາຍໃນປີ 2030, ຫຼຸດຕ່ອນອັດຕາການເສຍຊີວິດຂອງແມ່ໃຫ້ຕໍ່າກ່ວາ 70 ຕໍ່ການເກີດເດັກມີຂີວິດ 100.000 ຄົນ.
- 3.2 ພາຍໃນປີ 2030, ຢຸດຕິການເສຍຊີວິດທີ່ສາມາດປ້ອງກັນໄດ້ສຳລັບເດັກເກີດ ໃໝ່ ແລະ ເດັກລຸ່ມ 5 ປີ, ໂດຍທຸກປະເທດ ແມ່ນແນໃສ່ຫຼຸດຕ່ອນອັດຕາການເສຍ ຊີວິດຂອງເດັກເກີດ ໃໝ່ໃຫ້ໄດ້ຕຳສູດ 12 ຕໍ່ເດັກເກີດໃໝ່ມີຊີວິດ 1.000 ຄົນ ແລະ ອັດຕາການຕາຍຂອງເດັກລຸ່ມ 5 ປີ ໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 25 ຕໍ່ເດັກເກີດໃໝ່ມີຊີວິດ 1.000 ຄົນ.
- 3.3 ພາຍໃນປີ 2030, ຢຸດຕິການແຜ່ລະບາດຂອງໂລກເອດສ໌, ພະຍາຍາດວັນນະໂລກ, ໄຂ້ມາເລເລຍ ແລະ ພະຍາດໃນເຂດຮ້ອນທີ່ຖືກລະເລີຍ ແລະ ຕ້ານພະຍາດຕັບອັກເສບ, ພະຍາດທີ່ເກີດຈາກນ້ຳບໍ່ສະອາດ ແລະ ພະຍາດຕິດແປດອື່ນໆ.
- 3.4 ພາຍໃນປີ 2030, ຫຼຸດຕ່ອນອັດຕາການເສຍຊີວິດກ່ອນໄວອັນຄວນ ຍ້ອນພະຍາດທີ່ບໍ່ຕິດແປດ ໃຫ້ໄດ້ ໜຶ່ງສ່ວນສາມ ໂດຍການປ້ອງກັນ ແລະ ປິ່ນປົວ, ສົ່ງເສີມສຸຂະພາບຈິດ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີ.
- 3.5 ຮັດແຫນ້ນການປ້ອງກັນ ແລະ ການຈັດການກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ສານຕ່າງໆ ລວມທັງການເສບຢ່າເສບຕິດ ແລະ ການດື່ມສລາທີ່ເປັນຕົນຮ້າຍ.
- 3,6 ພາຍໃນປີ 2020, ຫຼຸດຕ່ອນອັດຕາການເສຍຊີວິດ ແລະ ການບາດເຈັບໃນທົ່ວໂລກ ເນື່ອງຈາກອຸບັດເຫດທາງທ້ອງຖະໜົນໃຫ້ໄດ້ ເຄິ່ງໜຶ່ງ.
- 3.7 ພາຍໃນປີ 2030, ຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການຮັກສາສຸຂະພາບ ທາງເພດ ແລະ ການຈະເລີນພັນຢ່າງທົ່ວເຖິງ, ລວມທັງການວາງແຜນຄອບຄົວ, ການໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສຶກສາ, ການເຊື່ອມສານສຸຂະພາບຈະ ເລີນພັນ ເຂົ້າໃນແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນງານແຫ່ງຊາດ.
- 3.8 ບັນລຸການຮັບປະກັນສຸຂະພາບຢ່າງທົ່ວເຖິງ, ລວມທັງການປົກປ້ອງຄວາມສ່ຽງ ທາງການເງິນ, ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການຮັກສາສູຂະພາບທີ່ຈຳເປັນທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ການເຂົ້າເຖິງຢາ ແລະ ວັກແຊັງທີ່ຈຳເປັນ ທີ່ປອດ ໄພ, ມີປະສິດທິຜົນ, ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ມີລາຄາບໍ່ແພງ ສຳລັບຫມົດທຸກຄົນ.
- 3.9 ພາຍໃນປີ 2030, ຫຼຸດຕ່ອນອັດຕາການເສຍຊີວິດ ແລະ ການເຈັບປ່ວຍ ຍ້ອນສານເຄມີທີ່ເປັນອັນຕະລ<mark>າຍ ແ</mark>ລະ ມົນລະພິດ ແລະ ສິ່ງປົນເປື້ອນທາງອາກາດ, ນຳ ແລະ ດິນ.
- 3.9n. ຮັດແຫນ້ນການຈັ<mark>ດຕັ້ງປະຕິບັດຂອບ</mark>ສົນທິສັນຍາຂອງອົງການອານະໄມໂລກ ວ່າດ້ວຍການຄວບຄຸມ<mark>ຢາສູບໃນທຸກປະເທດ ຕ</mark>າມຄວາມເໝາະສົມ.
- 3.92. ສະໜັບສະໜູນການຄົ້ນຄວ້າວິໄຈ ແລະ ການພັດທະນາຢາວັກແຂັງ ແລະ ຢາປົວພະຍາດ ສຳລັບພະຍາດຕິດແປດ ແລະ ບໍ່ຕິດແປດ ທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ປະເທດ ກຳລັງພັດທະນາເປັນຕົ້ນຕໍ່, ສະຫນອງການເຂົ້າເຖິງຢາປົວພະຍາດ ແລະ ວັກແຊັງ ທີ່ຈຳເປັນທີ່ລາຄາບໍ່ແພງ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຖະແຫຼງການໂດຮາ ວ່າດ້ວຍສັນຍາ TRIPS ແລະ ສາທາລະນະສຸກ, ເຊິ່ງຍັ້ງຢືນສິດຂອງປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ໃນການ ນຳໃຊ້ທຸກຂໍ້ບັນຍັດທີ່ລະບູ ໃນສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດທິທາງດ້ານຊັບສິນ ທາງປັນຍາໃນດ້ານຕ່າງໆທີ່ພົວພັນກັບການຄ້າ ກ່ຽວກັບການອະນຸຍາດຕອນຜັນ ເພື່ອປົກປ້ອງສຸຂະພາບຂອງມວນຊົນ ໂດຍສະເພາະການເຂົ້າເຖິງຢາປົວພະຍາດສຳລັບຫມົດທຸກຄົນ.
- 3.9 ຄ. ເພີ່ມທະວີການລົງທຶນເຂົ້າໃນວູກງານສາທາລະນະສຸກ, ການຮັບເອົາພະນັກງານ, ການພັດທະນາ, ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການຮັກສາບຸກຄະລາກອນໃນຂະແໜງສາທາໃຫ້ຫລາຍຍິ່ງຂຶ້ນ ໃນບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ, ໂດຍສະເພາະໃນປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ປະເທດເກາະດອນນ້ອຍກຳລັງພັດທະນາ.

- **3.1** By 2030, reduce the global maternal mortality ratio to less than 70 per 100,000 live births.
- **3.2** By 2030, end preventable deaths of newborns and children under 5 years of age, with all countries aiming to reduce neonatal mortality to at least as low as 12 per 1,000 live births and under-5 mortality to at least as low as 25 per 1,000 live births.
- **3.3** By 2030, end the epidemics of AIDS, tuberculosis, malaria and neglected tropical diseases and combat hepatitis, water-borne diseases and other communicable diseases.
- **3.4** By 2030, reduce by one third premature mortality from non-communicable diseases through prevention and treatment and promote mental health and well-being.
- **3.5** Strengthen the prevention and treatment of substance abuse, including narcotic drug abuse and harmful use of alcohol.
- **3.6** By 2020, halve the number of global deaths and injuries from road traffic accidents.
- **3.7** By 2030, ensure universal access to sexual and reproductive health-care services, including for family planning, information and education, and the integration of reproductive health into national strategies and programmes.
- **3.8** Achieve universal health coverage, including financial risk protection, access to quality essential health-care services and access to safe, effective, quality and affordable essential medicines and vaccines for all.
- **3.9** By 2030, substantially reduce the number of deaths and illnesses from hazardous chemicals and air, water and soil pollution and contamination.
- **3.a** Strengthen the implementation of the World Health Organization Framework Convention on Tobacco Control in all countries, as appropriate.
- **3.3b** Support the research and development of vaccines and medicines for the communicable and non-communicable diseases that primarily affect developing countries, provide access to affordable essential medicines and vaccines, in accordance with the Doha Declaration on the TRIPS Agreement and Public Health, which affirms the right of developing countries to use to the full the provisions in the Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights regarding flexibilities to protect public health, and, in particular, provide access to medicines for all.
- **3.3c** Substantially increase health financing and the recruitment, development, training and retention of the health workforce in developing countries, especially in least developed countries and small island developing States.

ເປົ້າໝາຍທີ 4:

ຊັບປະກັນການສຶກສາໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ເທົ່າທຸງມກັນ ແລະ ທົ່ວເຖິງ ແລະ ສົ່ງເສີມກາລະ ໂອກາດໃນການຮຸ່ງນຮູ້ຕະຫລອດຊີວິດສຳລັບ ຫມົດທຸກຄົນ

4 QUALITY EDUCATION

Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all

- 4.1 ພາຍໃນປີ 2030, ຮັບປະກັນວ່າເດັກນ້ອຍຍິງ ແລະ ຊາຍທັງຫຸມົດສຳເລັດ ການສຶກສາຂັ້ນປະຖົມ ແລະ ມັດທະຍົມໂດຍບໍ່ເສຍຄ່າ, ມີຄວາມເທົ່າທູງມກັນ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ ນຳໄປສູ່ໝາກຜົນຂອງການຮູງນຮູ້ທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ເໝາະສົມ.
- 4.2 ພາຍໃນປີ 2030, ຮັບປະກັນວ່າເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍທັງຫມົດສາມາດ ເຂົ້າເຖິງພັດທະນາການໃນໄວເດັກທີ່ມີ ຄຸນນະພາບ, ໄດ້ຮັບການດູແລ ແລະ ການສຶກສາກ່ອນໄວຮຽນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີຄວາມພ້ອມສຳລັບການສຶກ ສາຊັ້ນປະຖົມ.
- 4.3 ພາຍໃນປີ 2030, ຮັບປະກັນໃຫ້ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍມີຄວາມເທົ່າທຸງມ ກັນໃນການເຂົາເຖິງການສຶກສາດ້ານວິຊາການ, ວິຊາຊີບ ແລະ ຊັ້ນສູງ, ລວມທັງມະຫາວິທະຍາໄລ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ບໍ່ເສຍຄ່ຳແພງ.
- 4.4 ພາຍໃນປີ 2030, ເພີ້ມຈຳນວນຊາວຫນຸ່ມ ແລະ ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ມີ ທັກສະທີ່ ເພາະສົມ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ລວມທັງທັກສະດ້ານວິຊາການ ແລະ ວິຊາຊີບ, ສຳລັບການເຮັດວຽກ, ມີອາຊີບທີ່ມີກຸງດ ແລະ ການເປັນຜູ້ປະກອບການ.
- 4.5 ພາຍໃນປີ 2030, ລົບລ້າງຄວາມບໍ່ສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ໃນການສຶກສາ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມເທົ່າທຸງມກັນໃນການເຂົ້າເຖິງການ ສຶກສາທຸກລະດັບ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບສຳລັບຜູ້ດ້ອຍ ໂອກາດ, ລວມທັງຄົນພິການ, ຄົນຊົນເຜົ່າ ແລະ ເດັກນ້ອຍທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ.
- 4.6 ພາຍໃນປີ 2030, ຮັບປະກັນວ່າ ຊາວຫນຸ່ມທັງຫມົດ ແລະ ຜູ້ໃຫຍ່ຈຳນວນຫລາຍ ທັງຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງ ຮູ້ຫນັງສື ແລະ ການຄິດໄລ່ເລກ.
- 4.7 ພາຍໃນປີ 2030, ຮັບປະກັນວ່າ ນັກຮຽນທັງຫມົດ ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກ ສະທີ່ຈຳເປັນເພື່ອສົ່ງເສີມການພຶດທະນາແບບຍືນຍົງ, ໃນນັ້ນ ລວມທັງຜ່ານ ການສຶກສາເພື່ອການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດແບບຍືນຍົງ, ສິດທິມະນຸດ, ຄວາມສະເຫມີພາບລະຫວ່າງຍິງຊາຍ, ການສົ່ງເສີມວັດທະນາທຳ ແຫ່ງສັນຕິພາບ ແລະ ການບໍ່ໃຊ້ຄວາມຮຸນ ແຮງ, ການເປັນພົນລະເມືອງຂອງໂລກ ແລະ ການຊືນຊົມຄວາມຫຼາກ ຫຼາຍທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ກໍຄືການປະກອບສ່ວນຂອງວັດທະນະທຳ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.
- 4.7n. ສ້າງ ແລະ <mark>ຍົກລະດັບສະຖານທີ່ກາ</mark>ນສຶກສາ ທີ່ຄຳນຶງເຖິງຄວາມຕ້ອງ ການຂອງເດັກນ້ອຍ, ຄົນພິການ ແລະ ບັນຫາເພດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ສ້າງສະ ພາບແວດລ້ອມຂອງການຮ່ຳຮຽນໃຫ້ປອດໄພ, ບໍ່ມີການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ທົ່ວເຖິງກັນ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ສຳລັບຫມົດທຸກຄົນ.
- 4.72. ພາຍໃນປີ 2020, ເພີ້ມຈຳນວນທຶນການສຶກສາໃນທົ່ວໂລກໃຫ້ຫລາຍ ຂຶ້ນ ສຳລັບປະເທດກຳລັງພັດທະນາ, ໂດຍສະເພາະປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ, ປະເທດເກາະດອນນ້ອຍກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ບັນດາປະເທດໃນອາຟຣິກາ, ສຳລັບການເຂົ້າຮູງນຂັ້ນສູງ, ລວມທັງການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ ແລະ ຫລັກ ສູດດ້ານເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສື່ສານ, ວີຊາເຕັກນິກ, ວີສະວະກຳ ແລະ ວິທະຍາສາດ ຢູ່ໃນບັນດາປະເທດພັດທະນາແລ້ວ ແລະ ປະເທດກຳລັງພັດທະນາອື່ນໆ.

- **4.1** By 2030, ensure that all girls and boys complete free, equitable and quality primary and secondary education leading to relevant and effective learning outcomes.
- **4.2** By 2030, ensure that all girls and boys have access to quality early childhood development, care and pre-primary education so that they are ready for primary education.
- **4.3** By 2030, ensure equal access for all women and men to affordable and quality technical, vocational and tertiary education, including university.
- **4.4** By 2030, substantially increase the number of youth and adults who have relevant skills, including technical and vocational skills, for employment, decent jobs and entrepreneurship.
- **4.5** By 2030, eliminate gender disparities in education and ensure equal access to all levels of education and vocational training for the vulnerable, including persons with disabilities, indigenous peoples and children in vulnerable situations
- **4.6** By 2030, ensure that all youth and a substantial proportion of adults, both men and women, achieve literacy and numeracy.
- **4.7** By 2030, ensure that all learners acquire the knowledge and skills needed to promote sustainable development, including, among others, through education for sustainable development and sustainable lifestyles, human rights, gender equality, promotion of a culture of peace and non-violence, global citizenship and appreciation of cultural diversity and of culture's contribution to sustainable development.
- **4.7a** Build and upgrade education facilities that are child, disability and gender sensitive and provide safe, non-violent, inclusive and effective learning environments for all.
- **4.7b** By 2020, substantially expand globally the number of scholarships available to developing countries, in particular least developed countries, small island developing States and African countries, for enrolment in higher education, including vocational training and information and communications technology, technical, engineering and scientific programmes, in developed countries and other developing countries.
- **4.7c** Build and upgrade education facilities that are child, disability and gender sensitive and provide safe, non-violent, inclusive and effective learning environments for all.

ເປົ້າໝາຍທີ່ 5: ບັນລຸຄວາມສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງທຸກຄົນ

5 GENDER EQUALITY

Achieve gender equality and empower all women and girls

- 5.1 ລຶບລ້າງທຸກຮູບແບບຂອງການຈຳແນກຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງຢູ່ທົ່ວ ທຸກແຫ່ງ.
- 5.2 ກຳຈັດທຸກຮູບແບບຂອງການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງ ໃນເຂດສາທາລະນະ ແລະ ເຂດສ່ວນບຸກຄົນ, ລວມທັງການຄ້າມະນຸດ ແລະ ການຂຸດຮີດທາງເພດ ແລະ ຮູບແບບອື່ນໆ.
- 5.3 ກຳຈັດທຸກການກະທຳທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ, ເຊັ່ນ: ການແຕ່ງງານ ຂອງເດັກນ້ອຍ, ການແຕ່ງງານກ່ອນໄວ ແລະ ການບັງຄັບໃຫ້ແຕ່ງງານ ແລະ ການຕັດອະໄວຍະວະສຳພັດຄວາມຮູ້ສຶກ ທາງເພດຂອງແມ່ຍິງ.
- 5.4 ຮັບຮູ້ ແລະ ໃຫ້ຄຸນຄ່າຕໍ່ການດູແລເອົາໃຈໃສ່ ແລະ ວງກໃນຄອບຄົວ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບຄ່າຈ້າງ ໂດຍການຕອບສະໜອງການບໍລິການດ້ານສັງຄົມ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ນະໂຍບາຍການປົກປ້ອງດ້ານສັງຄົມ ກໍ່ຄືການ ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນພາຍໃນຄົວເຮືອນ ແລະ ຄອບຄົວ ຕາມຄວາມເຫມາະສົມຂອງປະເທດ.
- 5.5 ຮັບປະກັນໃຫ້ແມ່ຍິງໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງເຕັມ ສ່ວນ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ໄດ້ຮັບໂອກາດເທົ່າທູງມກັນ ສຳລັບການເປັນ ການນຳໃນທຸກລະດັບ ຂອງການຕັດສິນໃຈທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດ ຖະກິດ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ໃນສັງຄົມ.
- 5.6 ຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການທີ່ທົ່ວເຖິງກ່ຽວກັບສຸຂະພາບ ທາງເພດ ແລະ ການຈະເລີນພັນ ແລະ ສິດທິກ່ຽວກັບການຈະເລີນພັນ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໃນແຜນດຳເນີນງານ ຂອງກອງປະຊຸມສາກົນ ກ່ຽວກັບປະຊາກອນ ແລະ ການພັດທະນາ ກໍ່ຄືແຜນດຳເນີນງານບັກກິ່ງ ແລະ ເອກະສານຜົນຂອງກອງປະຊຸມທົບທວນຄືນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
- 5.6ກ. ດຳເນີນການປະຕິຮູບເພື່ອໃຫ້ແມ່ຍິງມີສິດທິທີ່ເທົ່າທຸງມກັ ນທາງດ້ານທຶນຮອນເສດຖະກິດ ກໍ່ຄືການໄດ້ຮັບ ກຳມະສິດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນ<mark>ອື່ນ</mark>ໆ, ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການການເງິນ, ການສືບທອດມໍລະດົກ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກີດ<mark>ຫມາຍແຫ່ງຊ</mark>າດ.
- 5.62. ເພີ້ມທະວີການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ເອື້ອອຳນວຍ ໂດຍສະເພາະ ເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສື່ສານ ເພື່ອສົ່ງເສີມການສ້າງ ຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ.
- 5.6ຄ. ຮັບຮອງເອົາ ແລະ ຮັດແຫນ້ນນະ ໂຍບາຍທີ່ດີ ແລະ ນິຕິກຳທີ່ສາມາດບັງຄັບໃຊ້ໄດ້ ສຳລັບການສົ່ງເສີມຄວາມສະເຫມີພາບ ລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ແລະ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງໃນທຸກລະດັບ.

- **5.1** End all forms of discrimination against all women and girls everywhere.
- **5.2** Eliminate all forms of violence against all women and girls in the public and private spheres, including trafficking and sexual and other types of exploitation.
- **5.3** Eliminate all harmful practices, such as child, early and forced marriage and female genital mutilation.
- **5.4** Recognize and value unpaid care and domestic work through the provision of public services, infrastructure and social protection policies and the promotion of shared responsibility within the household and the family as nationally appropriate.
- **5.5** Ensure women's full and effective participation and equal opportunities for leadership at all levels of decision-making in political, economic and public life.
- **5.6** Ensure universal access to sexual and reproductive health and reproductive rights as agreed in accordance with the Programme of Action of the International Conference on Population and Development and the Beijing Platform for Action and the outcome documents of their review conferences.
- **5.6a** Undertake reforms to give women equal rights to economic resources, as well as access to ownership and control over land and other forms of property, financial services, inheritance and natural resources, in accordance with national laws.
- **5.6b** Enhance the use of enabling technology, in particular information and communications technology, to promote the empowerment of women.
- **5.6c** Adopt and strengthen sound policies and enforceable legislation for the promotion of gender equality and the empowerment of all women and girls at all levels.

ເປົ້າໝາຍທີ່ 6; ຮັບປະກັນໃຫ້ມີນໍ້າໃຊ້ ແລະ ການບໍລິຫານນໍ້າແບບຍືນຍົງ ແລະ ສຸຂະອະນາໄມສໍາລັບຫມົດທຸກຄົນ

6 CLEAN WATER & SANITATION

Ensure availability and sustainable management of water and sanitation for all

- 6.1 ພາຍໃນປີ 2030, ໃຫ້ທຸກຄົນ ສາມາດເຂົ້າເຖິງນໍ້າດື່ມທີ່ປອດ ໄພ ແລະ ລາຄາບໍ່ແພງ ຢ່າງທົ່ວເຖິງ ແລະ ເທົ່າທຸງມກັນ.
- 6.2 ພາຍໃນປີ 2030, ໃຫ້ທຸກຄົນສາມາດເຂົ້າເຖິງວິດຖ່າຍ ແລະ ສຸຂະອະນາໄມ ຢ່າງພຸງພໍ ແລະ ເທົ່າທຸງມກັນ ແລະ ຢຸດຕິການຖ່າຍແບບຂະຊາຍ, ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດຕໍ່ຄວາມຕ້ອງ ການຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກຍິງ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມສຸ່ງງ.
- 6.3 ພາຍໃນປີ 2030, ປັບປຸງຄຸນນະພາບນ້ຳ ໂດຍການຫຼຸດຕ່ອນມົນລະພຶດ, ກຳຈັດການຖີ້ມຊີ້ເຫຍື້ອຊະຊາຍ ແລະ ຫຼຸດຕ່ອນການປຸ່ອຍສານເຄມີ ແລະ ວັດຖຸທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ, ຫຼຸດຕ່ອນປະລິມານນ້ຳເສຍທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການບຳບັດ ໃຫ້ໄດ້ເຄິ່ງຫນຶ່ງ ແລະ ເພີ່ມທະວີການນຳນຳທີ່ໃຊ້ແລ້ວກັບມາໃຊ້ຄືນໃຫມ່ຢ່າງປອດ ໄພໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນໃນທົ່ວໂລກ.
- 6.4 ພາຍໃນປີ 2030, ເພີ່ມທະວີປະສິດທິພາບຂອງການນຳໃຊ້ ນຳໃນທຸກຂະແຫນງການ ແລະ ຮັບປະກັນການນຳໃຊ້ ແລະ ການສະຫນອງນຳຈືດແບບຍືນຍົງ ເພື່ອແກ້ໄຂການຂາດແຄນນຳ ແລະ ຫຼຸດຕ່ອນຈຳນວນປະຊາກອນທີ່ຂາດແຄນນຳ ໃຫ້ໄດ້ຢ່າງ ຫລວງຫລາຍ.
- 6.5 ພາຍ ໃນປີ 2030, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາ ກອນນ້ຳແບບປະສົມປະສານ ໃນທຸກລະດັບ ໂດຍຜ່ານການຮ່ວມ ມືຂ້າມຊາຍແດນ ຕາມຄວາມເຫມາະສົມ.
- 6.6 ພາຍໃນປີ 2020, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພື້ນຟູລະບົບນິເວດທາງ ນ້ຳ, ລວມທັງພູຕາປ່າໄມ້, ດິນທາມ, ແມ່ນ້ຳ, ຊັ້ນຫີນອູ້ມນ້ຳ ແລະ ອ່າງນ້ຳ.
- 6.6ກ. ພາຍໃນປີ 2030, ເສີມຂະຫຍາຍການຮ່ວມມືສາກົນ ແລະ ການສະຫນັບສະຫນູນການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ ໃຫ້ແກ່ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ກ່ຽວກັບກິດຈະກຳ ແລະ ແຜນງານຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບນ້ຳ ແລະ ສຸຂະອະນາໄມ ລວມ ທັງເຕັກໂນ ໂລຊີກ່ຽວກັບການເກັບກັກນ້ຳ, ການກັນນ້ຳເຄັມ, ປະສິດທິພາບຂອງນ້ຳ, ການບຳບັດນ້ຳເສຍ, ແລະ ການນຳນ້ຳທີ່ ໃຊ້ແລ້ວກັບມາໃຊ້ຄືນໃຫມ່.
- 6.62. ສະຫນັບສະຫນູນ ແລະ ຮັດແຫນ້ນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມ ຊົນທ້ອງຖິນໃນການປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງນໍ້າ ແລະ ສຸຂະອະນາໄມ.

- **6.1** By 2030, achieve universal and equitable access to safe and affordable drinking water for all.
- **6.2** By 2030, achieve access to adequate and equitable sanitation and hygiene for all and end open defecation, paying special attention to the needs of women and girls and those in vulnerable situations.
- **6.3** By 2030, improve water quality by reducing pollution, eliminating dumping and minimizing release of hazardous chemicals and materials, halving the proportion of untreated wastewater and substantially increasing recycling and safe reuse globally.
- **6.4** By 2030, substantially increase water-use efficiency across all sectors and ensure sustainable withdrawals and supply of freshwater to address water scarcity and substantially reduce the number of people suffering from water scarcity.
- **6.5** By 2030, implement integrated water resources management at all levels, including through transboundary cooperation as appropriate.
- **6.6** By 2020, protect and restore water-related ecosystems, including mountains, forests, wetlands, rivers, aquifers and lakes.
- **6.6a** By 2030, expand international cooperation and capacity-building support to developing countries in water- and sanitation-related activities and programmes, including water harvesting, desalination, water efficiency, wastewater treatment, recycling and reuse technologies.
- **6.6b** Support and strengthen the participation of local communities in improving water and sanitation management.

ເປົ້າໝາຍທີ 7:

ຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງພະລັງງານທີ່ ທັນສະໄໝ, ຍືນຍົງ, ເຊື່ອຖືໄດ້ ແລະ ລາຄາບໍ່ແພງ ສຳລັບຫມົດທຸກຄົນ

- 7.1 ພາຍໃນປີ 2030, ຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງ ການບໍລິການ ດ້ານພະລັງງານທີ່ບໍ່ມີລາຄາບໍ່ແພງ, ເຊື່ອຖືໄດ້ແລະ ທັນສະໄຫມ ຢ່າງທົ່ວເຖິງ.
- 7.2 ພາຍໃນປີ 2030, ເພີ່ມທະວີອັດຕາສ່ວນຂອງການນຳ ໃຊ້ພະລັງງານທົດແທນໃນພະລັງງານທັງໝົດໃນທົ່ວໂລກໃຫ້ ຫລາຍຂຶ້ນ.
- 7.3 ພາຍໃນປີ 2030, ເພີ່ມອັດຕາການປັບປຸງປະສິດທິພາບ ຂອງພະລັງງານໃນທົ່ວ ໂລກໃຫ້ໄດ້ສອງເທົ່າ.
- 7,3n. ພາຍໃນປີ 2030, ເພີ້ມທະວີການຮ່ວມມືສາກົນ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການເຂົ້າເຖິງການ ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີທາງດ້ານພະລັງງານສະອາດ, ລວມທັງພະລັງງານທົດແທນ, ປະສິດທິພາບຂອງພະລັງງານ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີດ້ານນ້ຳມັນເຊື້ອໄຟທີ່ກ້າວຫນ້າ ແລະ ສະອາດກວ່າເກົ່າ ແລະ ສົ່ງເສີມການລົງທຶນໃນ ການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານພະລັງງານ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີດ້ານພະລັງງານສະອາດ.
- 7.32. ພາຍ ໃນປີ 2030, ເສີມຂະຫຍາຍພື້ນຖານ ໂຄງລ່າງ ແລະ ຍົກລະດັບເຕັກ ໂນ ໂລຊີ ເພື່ອສະຫນອງການບໍລິການ ພະລັງງານທີ່ທັນສະໄຫມ ແລະ ຍືນຍົງ ໃຫ້ແກ່ປະເທດກຳລັງ ພັດທະນາທັງຫມົດ, ໂດຍສະເພາະປະເທດດ້ອຍພັດທະ ນາ, ປະເທດເກາະດອນນ້ອຍກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ປະເທດກຳລັງພັດທະນາທີ່ບໍ່ມີຊາຍແດນຕິດກັບທະເລ, ໂດຍສອດ ຄ່ອງ ກັບແຜນງານສະຫນັ<mark>ບສະຫ</mark>ນູນຂອງແຕ່ລະປະເທດ.

7 AFFORDABLE & CLEAN ENERGY

Ensure access to affordable, reliable, sustainable and modern energy for a

- **7.1** By 2030, ensure universal access to affordable, reliable and modern energy services.
- **7.2** By 2030, increase substantially the share of renewable energy in the global energy mix.
- **7.3** By 2030, double the global rate of improvement in energy efficiency.
- **7.3a** By 2030, enhance international cooperation to facilitate access to clean energy research and technology, including renewable energy, energy efficiency and advanced and cleaner fossil-fuel technology, and promote investment in energy infrastructure and clean energy technology.
- **7.3b** By 2030, expand infrastructure and upgrade technology for supplying modern and sustainable energy services for all in developing countries, in particular least developed countries, small island developing States and landlocked developing countries, in accordance with their respective programmes of support.

ເປົ້າໝາຍທີ 8:

ສົ່ງເສີມການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານເສດຖະ ກິດທີ່ຕໍ່ເນື່ອງ, ທົ່ວເຖິງ ແລະ ຍືນຍົງ, ການມີວຸງກ ເຮັດງານທຳທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ເຕັມສ່ວນ ແລະ ວຸງກງານທີ່ມີກຸງດສຳລັບຫມົດທຸກຄົນ

- 8.1 ຮັກສາລະດັບການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດຕໍ່ຫົວຄົນ ອີງຕາມສະພາບເງື່ອນໄຂຂອງປະເທດ ແລະ ຢ່າງໜ້ອຍສຸດ ອັດຕາການຂະ ຫຍາຍຕົວຂອງລວມຍອດຕະລິດຕະພັນພາຍໃນ ຂອງປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບ 7 ເປີເຊັນຕໍ່ປີ.
- 8.2 ບັນລຸສະມັດຕະພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດໃຫ້ສູງຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ໂດຍການ ຖານສ້າງເສດຖະກິດໃຫ້ມີຄວາມຫລາກ ຫລາຍ, ຍົກລະດັບເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການປະດິດສ້າງອັນໃຫມ່ ລວມທັງສຸມໃສ່ຂະແຫນງການທີ່ມີການເພີ້ມມູນຄ່າສູງ ຂຶ້ນ ແລະ ໃຊ້ແຮງງານຫຼາຍ.
- 8.3 ສົ່ງເສີມນະໂຍບາຍທີ່ເລັ່ງໃສ່ການພັດທະນາ ທີ່ສະຫນັບສະຫນູນກິດຈະ ກຳການຜະລິດ, ການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳທີ່ເປັນທຳ, ການປະກອບການ, ຫົວຄິດປະດິດສ້າງ ແລະ ການປະດິດສ້າງອັນໃຫມ່ ແລະ ຊຸກຍູ້ການສ້າງ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງວິສາຫະກິດຂະຫນາດຈຸລະພາກ, ຂະຫນາດນ້ອຍ ແລະ ຂະຫນາດກາງ ໂດຍຜ່ານການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການທາງດ້ານການເງິນ.
- 8.4 ພາຍໃນປີ 2030, ປັບປຸງເປັນກ້າວໆປະສິດທິພາບຂອງການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນທົ່ວໂລກ ໃນການຊົມໃຊ້ ແລະ ການຕະລິດ ແລະ ພະຍາ ຍາມແຍກການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດ ອອກຈາກການເຮັດໃຫ້ມີ ການເຊື່ອມໂຊມດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຂອບແຕນງານ ດ້ານການອຸປະໂພກບໍລິໂພກ ແລະ ການຕະລິດແບບຍືນຍົງ ໄລຍະ 10 ປີ, ໂດຍແມ່ນບັນດາປະເທດພັດທະນາແລ້ວ ເປັນຕູ້ນຳພາປະຕິບັດ.
- 8.5 ພາຍໃນປີ 2030, ທຸກຄົນທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ ລວມທັງຊາວຫນຸ່ມ ແລະ ຄົນພິການ ມີວຸງກເຮັດງານທຳທີ່ມີປະ ສິດທິຜົນຢ່າງເຕັມສ່ວນ ແລະ ມີອາຊີບທີ່ເປັນທຳ ແລະ ໄດ້ຮັບເງິນຄ່າຈ້າງເທົ່າທຸງມກັນໃນການເຮັດວຸງກທີ່ສ້າງ ມູນຄ່າເທົ່າກັນ.
- 8.6 ພາຍໃນປີ 2020, ຫຼຸດຕ່ອນອັດຕາສ່ວນຂອງໄວຫນຸ່ມທີ່ບໍ່ມີ ວຽກເຮັດງານທຳ, ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າສຶກສາຮຳຮງນ ຫລື ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ໃຫ້ຫນ້ອຍລົງຢ່າງຫລວງຫລາຍ.
- 8.7 ປະຕິບັດມາດຕະການທີ່ມີ<mark>ປ</mark>ະສິດທິຜົນສະເພາະຫນ້າ ເພື່ອລຶບລ້າງ ແຮງງານແບບບັງຄັບ, ກາ<mark>ນຂ້າທາດ</mark>ສະໄໝໃໝ່ ແລະ ການຄ້າມະນຸດ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ມີການຫ້າ<mark>ມ ແລະ ລຶບລ້າ</mark>ງການໃຊ້ແຮງງານເດັກໃນຮູບແບບທີ່ ຮ້າຍແຮງທີ່ສຸດ ລວມ<mark>ທັງການຮັບເອົາ ແລະ</mark> ນຳໃຊ້ເດັກນ້ອຍເປັນທະຫານ ແລະ ພາຍໃນປີ 2025 ຕ້ອງລຶບລ້າງການນຳໃຊ້ແຮງງານເດັກໃນທຸກຮບແບບ.
- 8.8 ປົກປ້ອງສິດ<mark>ທິທາງດ້ານແຮງງານ ແລະ ສົ່ງ</mark>ເສີມສະພາບແວດລ້ອມໃນ ການເຮັດວຽກທີ່ຄວາມປອດໄພ ແລະ ຮັບປະກັນ ສຳລັບກຳມະກອນທັງຫມົດ ລວມທັງແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ ໂດຍສະເພາະແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ທີ່ເຮັດວຽກ ທີ່ມີ ຄວາມສ່ຽງ.
- 8.9 ພາຍໃນປີ 2030, ສ້າງ ແລະ ປະຕິບ<mark>ັດນະໂຍ</mark>ບາຍເພື່ອສົ່ງເສີມການ ທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງ ທີ່ສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ ແລະສົ່ງເສີມວັດທະນະທຳ ແລະ ຜະລິດຕະພັນຂອງທ້ອງຖິ່ນ.
- 8,10 ຮັດແຫນ້ນຂີດຄວາມສາມາດຂອງສະຖາບັນການເງິນພາຍໃນປະເທດ ເພື່ອຊຸກຍູ້ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍໃຫ້ທຸກຄົນ ສາມາດເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານ ທະນາຄານ, ປະກັນໄພ ແລະ ການເງິນ.

8 DECENT WORK & ECONOMIC GROWTH

Promote sustained, inclusive and sustainable economic growth, full and productive employment and decent work for all

- **8.1** Sustain per capita economic growth in accordance with national circumstances and, in particular, at least 7 per cent gross domestic product growth per annum in the least developed countries.
- **8.2** Achieve higher levels of economic productivity through diversification, technological upgrading and innovation, including through a focus on high-value added and labour-intensive sectors.
- **8.3** Promote development-oriented policies that support productive activities, decent job creation, entrepreneurship, creativity and innovation, and encourage the formalization and growth of micro-, small- and medium-sized enterprises, including through access to financial services.
- **8.4** Improve progressively, through 2030, global resource efficiency in consumption and production and endeavour to decouple economic growth from environmental degradation, in accordance with the 10-Year Framework of Programmes on Sustainable Consumption and Production, with developed countries taking the lead.
- **8.5** By 2030, achieve full and productive employment and decent work for all women and men, including for young people and persons with disabilities, and equal pay for work of equal value.
- **8.6** By 2020, substantially reduce the proportion of youth not in employment, education or training.
- **8.7** Take immediate and effective measures to eradicate forced labour, end modern slavery and human trafficking and secure the prohibition and elimination of the worst forms of child labour, including recruitment and use of child soldiers, and by 2025 end child labour in all its forms.
- **8.8** Protect labour rights and promote safe and secure working environments for all workers, including migrant workers, in particular women migrants, and those in precarious employment.
- **8.9** By 2030, devise and implement policies to promote sustainable tourism that creates jobs and promotes local culture and products.
- **8.10** Strengthen the capacity of domestic financial institutions to encourage and expand access to banking, insurance and financial services for all.

ເປົ້າຫມາຍທີ 9:

ສ້າງພື້ນຖານ ໂຄງລ່າງທີ່ໝັ້ນຄົງທົນທານ, ສົ່ງ ເສີມການຫັນເປັນອຸດສະຫະກຳແບບຍືນຍົງ ແລະ ທົ່ວເຖິງ ແລະ ສົ່ງເສີມການປະດິດສ້າງ

- 9.1 ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ໄວ້ວາງໃຈໄດ້, ຍືນຍົງ ແລະ ໝັ້ນຄົງທົນທານ ລວມທັງພື້ນຖານໂຄງລ່າງພາຍໃນພາກພື້ນ ແລະ ຂ້າມຊາຍແດນ ເພື່ອສະຫນັບສະຫນູນໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີຂອງມວນມະນຸດ ໂດຍສຸມໃສ່ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມເທົ່າທູງມ ແລະ ມີລາຄາບໍ່ແພງ ເຊິ່ງທຸກຄົນສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້.
- 9.2 ສົ່ງເສີມການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳທີ່ຍືນຍົງ ແລະ ທົ່ວເຖິງ ແລະ ພາຍໃນປີ 2030 ເພີ່ມອັດຕາສ່ວນຂອງການຈ້າງງານ ແລະ ຍອດຕະລິດຕະພັນພາຍໃນ ຂອງຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ໃຫ້ຫລາຍຍິງຂຶ້ນ, ໂດຍສະເພາະໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນສອງ ເທົ່າໃນບັນດາປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ, ໂດຍສອດຄ່ອງກັບສະພາບເງື່ອນໄຂ ຂອງປະເທດ.
- 9.3 ເຮັດໃຫ້ວິສາຫະກິດດ້ານອຸດສາຫະກຳຂະຫນາດນ້ອຍ ແລະ ດ້ານອື່ນໆ ໂດຍສະເພາະຢູ່ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ສາມາດເຂົ້າເຖິງການບໍລິການທາງ ດ້ານການເງິນ, ລວມທັງສິນເຊື້ອທີ່ດອກເບ້ຍບໍ່ແພງ ແລະ ການເຊື້ອມໂຍງເຂົ້າ ໃນລະບົບຕ່ອງໂສ້ການຜະລິດ ແລະ ຕະຫຼາດ ໄດ້ຫລາຍຍິງຂຶ້ນ.
- 9.4 ພາຍໃນປີ 2030, ບັບບຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ຍົກລະ ດັບອຸດສາ ຫະກຳໃຫ້ທັນສະໄໝ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ, ມີປະສິດທິພາບເພີ້ມຂຶ້ນ ໃນການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ສະອາດ ແລະ ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຂະບວນການອຸດສາຫະກຳ ໃຫ້ຫລາຍກວ່າເກົ່າ ໂດຍທີ່ທຸກປະເທດ ຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການ ອີງຕາມຄວາມສາມາດຂອງແຕ່ລະປະເທດ.
- 9.5 ເພີ້ມທະວີຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ຍົກລະດັບຄວາມສາມາດດ້ານ ເຕັກ ໂນ ໂລຊີຂອງຂະແຫນງການອຸດສາຫະກຳ ໃນທຸກປະ ເທດ, ໂດຍສະເພາະປະເທດກຳລັງການພັດທະນາ, ໂດຍການ ຊຸກຍູ້ການປະດິດສ້າງອັນໃໝ່ ແລະ ເພີ່ມຈຳນວນນັກຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນັກພັດທະນາໃຫ້ໄດ້ຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຕໍ່ປະຊາກອນ 1 ລ້ານຄົນ ແລະ ເພີ່ມງົບປະມານໃນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ພັດທະນາ ຂອງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ຫລາຍຂຶ້ນ ພາຍໃນປີ 2030.
- 9.5ກ. ອຳນວນຄວາມສະດ<mark>ວກໃນ</mark>ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ຍືນຍົງ ແລະ ພັ້ນຄົງທົນທານ ຢູ່<mark>ໃນປະເທດກຳ</mark>ລັງພັດທະນາ ໂດຍການເພີ້ມທະວີການ ສະຫນັບສະຫນູນດ້ານການເງິນ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ວິຊາການໃຫ້ແກ່ບັນດຸງ ປະເທດໃນອາຟຣິກາ, ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ, ປະເທດກຳລັງພັດທະນາທີ່ບໍ່ມີ ຊາຍແດນຕິດກັບທະເລ ແລະ ປະເທດເກາະ ດອນນ້ອຍກຳລັງພັດທະນາ.
- 9,52. ສະຫນັບສະຫນູນການພັດທະນາດ້ານເຕັກໂນໂລຊີຢູ່ພາຍໃນ, ການ ຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ການປະດິດສ້າງອັນໃໝ່ໃນປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ລວມທັງ ການຮັບປະກັນໃຫ້ມີນະໂຍບາຍທີ່ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາອຸດສາ ຫະກຳໃຫ້ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ເພີ່ມມູນຄ່າໃຫ້ແກ່ສິນຄ້າ.
- 9.5ຄ. ເພີ່ມທະວີການເຂົ້າເຖິງເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສື່ສານໃຫ້ຫລາຍຍິງຂຶ້ນ ແລະ ສູ້ຊົນຕອບສະ ຫນອງການເຂົ້າເຖິງການ ບໍລິການອິນເຕີເນັດຢ່າງທົ່ວເຖິງ ແລະ ມີລາຄາບໍ່ແພງ ຢູ່ໃນປະ ເທດດ້ອຍ ພັດທະນາພາຍໃນປີ 2020.

9 INDUSTRY, INNOVATION & INFRASTRUCTURE

- **9.1** Develop quality, reliable, sustainable and resilient infrastructure, including regional and transborder infrastructure, to support economic development and human well-being, with a focus on affordable and equitable access for all
- **9.2** Promote inclusive and sustainable industrialization and, by 2030, significantly raise industry's share of employment and gross domestic product, in line with national circumstances, and double its share in least developed countries.
- **9.3** Increase the access of small-scale industrial and other enterprises, in particular in developing countries, to financial services, including affordable credit, and their integration into value chains and markets.
- **9.4** By 2030, upgrade infrastructure and retrofit industries to make them sustainable, with increased resource-use efficiency and greater adoption of clean and environmentally sound technologies and industrial processes, with all countries taking action in accordance with their respective capabilities.
- **9.5** Enhance scientific research, upgrade the technological capabilities of industrial sectors in all countries, in particular developing countries, including, by 2030, encouraging innovation and substantially increasing the number of research and development workers per 1 million people and public and private research and development spending.
- **9.5a** Facilitate sustainable and resilient infrastructure development in developing countries through enhanced financial, technological and technical support to African countries, least developed countries, landlocked developing countries and small island developing States.
- **9.5b** Support domestic technology development, research and innovation in developing countries, including by ensuring a conducive policy environment for, inter alia, industrial diversification and value addition to commodities.
- **9.5c** Significantly increase access to information and communications technology and strive to provide universal and affordable access to the Internet in least developed countries by 2020.

ເປົ້າໝາຍທີ່ 10: ຫລຸດຕ່ອນຄວາມບໍ່ສະເຫມີພາບຢູ່ພາຍ <u>ໃນປະເທດ ແລະ ລະຫວ່າງ</u>ປະເທດ

10 REDUCED INEQUALITIES

Reduce inequality within and among countries

- 10.1 ພາຍໃນປີ 2030, ບັນລຸ ແລະ ຮັກສາຢ່າງເປັນກ້ຳວໆ ອັດຕາການ ຂະ ຫຍາຍຕົວດ້ານລາຍຮັບ ຂອງປະຊາຊົນທີ່ມີລາຍຮັບຕຳ ຈຳນວນ 40 ເປີເຊັນ ຂອງປະຊາກອນ ໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບສູງກວ່າອັດຕາສະເລ່ຍແຫ່ງຊາດ.
- 10.2 ພາຍໃນປີ 2030, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ທຸກຄົນໄດ້ມີສ່ວນ ເຂົ້າຮ່ວມທາງດ້ານສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ ແລະ ການເມືອງ, ໂດຍບໍ່ຄຳນຶງເຖິງອາຍຸ, ເພດ, ຄວາມພິການ, ເຊື້ອຊາດ, ຊົນເຜົ່າ, ຕົ້ນກຳເນີດ, ສາດສະຫນາ ຫຼືສະຖານະທາງເສດຖະກິດ ຫຼື ສະຖານະດ້ານອື່ນໆ.
- 10.3 ຮັບປະກັນໃຫ້ມີກາລະໂອກາດທີ່ເທົ່າທຸງມກັນ ແລະ ຫຼຸດຕ່ອນຄວາມ ບໍ່ສະເໝີພາບດ້ານລາຍຮັບ ໂດຍການລຶບລ້າງກົດຫມາຍ, ນະໂຍບາຍ ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ມີການຈຳແນກ ແລະ ສົ່ງເສີມນິຕິກຳ, ນະໂຍບາຍ ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ເຫມາະສົມ ເພື່ອສະຫນັບສະຫນູນວງກງານດັ່ງກ່າວ.
- 10.4 ຮັບຮອງເອົານະ ໂຍບາຍ ໂດຍສະເພາະດ້ານງົບປະມານ, ຄ່າແຮງງານ ແລະ ການປ້ອງກັນທາງສັງຄົມ ແລະ ບັນລຸຄວາມສະເຫມີພາບ ໃຫ້ຫຼາຍກວ່າເກົ່າ ເປັນກ້າວໆ.
- 10.5 ປັບປຸງລະບຸງບການ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາຕະຫຼາດ ແລະ ສະຖາບັນການເງິນ ໃນທົ່ວ ໂລກ ແລະ ຮັດແຫນ້ນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຸງບ ການດັ່ງກ່າວໃຫ້ເຂັ້ມແຂງຍິງຂຶ້ນ.
- 10.6 ຮັບປະກັນໃຫ້ມີຕົວແທນ ແລະ ກະບອກສູງງຂອງປະເທດກຳລັງການ ພັດທະນາຫລາຍຍິງຂຶ້ນ ໃນຂະບວນການຕັດສິນໃຈຂອງສະຖາບັນ ເສດຖະກິດ ແລະ ການເງິນຂອງສາກົນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ສະຖາບັນເຫລົ່ານັ້ນ ເຮັດວູງກໄດ້ຢ່າງມີສິດທິຜົນ, ມີຄວາມຫນ້າເຊື່ອຖື, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຂອບທຳ.
- 10.7 ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນການອົບພະຍົບ ແລະ ການເຄື່ອນ ຍ້າຍຂອງປະຊາຊົນ ໃຫ້ເປັນລະບຸງບຮຸງບຮ້ອຍ, ປອດໄພ, ເປັນປົກກະຕິ ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ໂດຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ກ່ຽວກັບ ການອົບພະຍົບ ຢ່າງມີແຜນການ ແລະ ມີການຄຸ້ມຄອງເປັນຢ່າງດີ.
- 10.7ກ. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼັກ<mark>ການກ່</mark>ງວກັບການໃຫ້ສິດທິພິເສດ ແລະ ສະເພາະສຳລັບປະ<mark>ເທດກຳລັງພ</mark>ັດທະນາ, ໂດຍສະເພາະ ປະເທດດ້ອຍພັດທະນ<mark>າ ໂດຍສອດຄ່ອງ</mark>ກັບຂໍ້ຕົກລົງຂອງອົງການການຄ້າໂລກ.
- 10.72. ຊຸກຍູ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ການຫຼັງ ໄຫຼຂອງເງິນ, ລວມທັງການລົງທຶນ ໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ແກ່ປະເທດ ທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນຫລາຍທີ່ສຸດ, ໂດຍສະເພາະປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ, ປະເທດໃນອາຟຣິກາ, ປະເທດເກາະດອນນ້ອຍກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ປະເທດກຳລັງພັດທະນາທີ່ບໍ່ມີຊາຍແດນຕິດກັບທະເລ ໂດຍສອດ ຄ່ອງກັບແຜນການ ແລະ ແຜນງານແຫ່ງຊາດ.
- 10.7ຄ. ພາຍໃນປີ 2030, ຫຼຸດຕ່ອນຄ່າໂອນເ<mark>ງິນ</mark> ສຳລັບການສົ່ງເງິນກັບປະເທດ ຂອງແຮງງານອົບພະຍົບ ໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບຕ່ຳກ່ວາ 3 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງຈຳນວນເງິນ ທີ່ສິ່ງກັບຄືນປະເທດ ແລະ ກຳຈັດເສັ້ນທາງການສົ່ງເງິນທີ່ຕ້ອງເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໂອນເງິນ ຫລາຍກ່ວາ 5 ສ່ວນຮ້ອຍ.

- **10.1** By 2030, progressively achieve and sustain income growth of the bottom 40 per cent of the population at a rate higher than the national average.
- **10.2** By 2030, empower and promote the social, economic and political inclusion of all, irrespective of age, sex, disability, race, ethnicity, origin, religion or economic or other status
- **10.3** Ensure equal opport.unity and reduce inequalities of outcome, including by eliminating discriminatory laws, policies and practices and promoting appropriate legislation, policies and action in this regard.
- **10.4** Adopt policies, especially fiscal, wage and social protection policies, and progressively achieve greater equality.
- **10.5** Improve the regulation and monitoring of global financial markets and institutions and strengthen the implementation of such regulations.
- **10.6** Ensure enhanced representation and voice for developing countries in decision-making in global international economic and financial institutions in order to deliver more effective, credible, accountable and legitimate institutions.
- **10.7** Facilitate orderly, safe, regular and responsible migration and mobility of people, including through the implementation of planned and well-managed migration policies.
- **10.7a** Implement the principle of special and differential treatment for developing countries, in particular least developed countries, in accordance with World Trade Organization agreements.
- **10.7b** Encourage official development assistance and financial flows, including foreign direct investment, to States where the need is greatest, in particular least developed countries, African countries, small island developing States and landlocked developing countries, in accordance with their national plans and programmes.
- **10.7c** By 2030, reduce to less than 3 per cent the transaction costs of migrant remittances and eliminate remittance corridors with costs higher than 5 per cent.

<u>ເປົ້າ</u>ໝາຍທີ 11:

ສ້າງຕົວເມືອງ ແລະ ທີ່ພັກອາໃສຂອງປະຊາຊົນ ໃຫ້ທົ່ວເຖີງ, ປອດໄພ, ໝັ້ນຄົງທົນທານ ແລະ ຍືນຍົງ

11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient and sustainable

11.1 ພາຍໃນປີ 2030, ຮັບປະກັນໃຫ້ທຸກຄົນສາມາດເຂົ້າເຖິງທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ການບໍລິການຂັ້ນພື້ນຖານທີ່ພູງພໍ, ປອດໄພ ແລະ ລາຄາບໍ່ແພງ ແລະ ປັບປຸງຊຸມຊົນແອອັດໃນຕົວເມືອງ.

11.2 ພາຍໃນປີ 2030, ເຮັດໃຫ້ທຸກຄົນສາມາດເຂົ້າເຖິງລະບົບ ການຂົນສົ່ງທີ່ປອດໄພ, ລາຄາບໍ່ແພງ, ເຂົ້າເຖິງໄດ້ງ່າຍ ແລະ ຍືນຍົງ, ບັບປຸງຄວາມປອດໄພທາງທ້ອງຖະຫນົນ, ໂດຍສະເພາະການຂະຫຍາຍ ການຂົນສົ່ງມວນຊົນ, ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ທີ່ມີ ຄວາມສຸ່ງງ, ແມ່ຍິງ, ເດັກນ້ອຍ, ຄົນພິການ ແລະ ຜູ້ສູງອາຍຸ.

11.3 ພາຍໃນປີ 2030, ເພີ້ມທະວີການຂະຫຍາຍຕົວເມືອງແລລກວມ ລວມ ແລະ ຍືນຍົງ ກໍ່ຄືຊີດຄວາມສາມາດໃນການສ້າງແຜນການ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງການສ້າງທີ່ພັກອາໃສແບບມີສ່ວນຮ່ວມ, ປະສົມປະສານ ແລະ ຍືນຍົງ ຢູ່ທຸກ ປະເທດ.

11.4 ຮັດແຫນ້ນຄວາມພະຍາຍາມ ໃນການປົກປ້ອງ ແລະ ປົກປັກ ຮັກສາມໍລະດົກທາງທຳມະຊາດ ແລະ ວັດທະນະທຳຂອງໂລກ.

11.5 ພາຍໃນປີ 2030, ຫຼຸດຕ່ອນໃຫ້ໄດ້ຢ່າງຫລວງຫລາຍ ຈຳນວນຜູ້ເສຍຊີວິດ ແລະ ປະຊາຊົນທີ່ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ຄວາມເສຍຫາຍໂດຍກົງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ທີ່ຕິດພັນ ກັບຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ຍ້ອນໄພພິບັດ, ລວມທັງໄພພິບັດທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງກັບນໍ້າ, ໂດຍສຸມໃສ່ການປົກປ້ອງຜູ້ທຸກຍາກ ແລະ ຜູ້ທີ່ມີຄວາມສູງ.

11.6 ພາຍ ໃນປີ 2030, ຫຼຸດຕ່ອນຕົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຈາກຕົວ ເມືອງ ຕໍ່ຫົວຄົນ ໂດຍການເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດຕໍ່ຄຸນນະພາບອາກາດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອໃນເຂດເທດສະບານ ແລະ ອື່ນໆ.

11.7 ພາຍໃນປີ 2030, ຕອບສະຫນອງການເຂົ້າເຖິງພື້ນທີ່ສາທາລະ ນະທີ່ປອດໄພ, ທົ່ວເຖິງ, ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ງ່າຍ ແລະ ເປັນພື້ນທີ່ສີຂງວ ສຳລັບທຸກຄົນ ໂດຍສະເພາະແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ຜູ້ສູງອາຍຸ ແລະ ຜູ້ພິການ.

11.7ກ. ສະຫນັບສ<mark>ະຫນູນການເຊື່ອ</mark>ມໂຍງເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ລະຫວ່າງຕົວເມືອງ, ເຂດຊານເມືອງແລະ ເຂດຊົ້ນນະບົດ ໂດຍສ້າງຄວາມເ<mark>ຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ການວາງແ</mark>ຜນການພັດທະນາລະດັບ ຊາດ ແລະ ລະດັບເຂດແຄວ້ນ.

11.72. ພາຍໃນປີ 2020, ເພີ່ມຈຳນວນຕົວເມືອງ ແລະ ທີ່ພັກ ອາໃສຂອງປະຊາຊົນ ໂດຍມີການນຳໃຊ້ ແລະ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ແລະ ແຜນງານແບບປະລົມປະສານ ຮັບປະກັນໃຫ້ທົ່ວເຖິງກັນ, ປະສິດທິພາບຂອງການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາ ກອນ, ການຫຼຸດ ຜ່ອນຜົນກະທົບ ແລະ ການປັບຕົວເຂົາກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາ ກາດ, ໝັ້ນຄົງທົນທານຕໍ່ໄພພິບັດ, ພັດທະນາ ແລະ ປະຕິບັດການຄຸ້ມ ຄອງຄວາມສູງຕໍ່ໄພພິບັດແບບຮອບດ້ານໃນທຸກລະດັບ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຂອບວຸງກເຊັນໄດ ກ່ຽວກັບການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສູ່ງໆ ຕໍ່ໄພພິບັດ ສົກປີ 2015-2030.

11.1 By 2030, ensure access for all to adequate, safe and affordable housing and basic services and upgrade slums.

11.2 By 2030, provide access to safe, affordable, accessible and sustainable transport systems for all, improving road safety, notably by expanding public transport, with special attention to the needs of those in vulnerable situations, women, children, persons with disabilities and older persons.

11.3 By 2030, enhance inclusive and sustainable urbanization and capacity for participatory, integrated and sustainable human settlement planning and management in all countries.

11.4 Strengthen efforts to protect and safeguard the world's cultural and natural heritage.

11.5 By 2030, significantly reduce the number of deaths and the number of people affected and substantially decrease the direct economic losses relative to global gross domestic product caused by disasters, including water-related disasters, with a focus on protecting the poor and people in vulnerable situations.

11.6 By 2030, reduce the adverse per capita environmental impact of cities, including by paying special attention to air quality and municipal and other waste management.

11.7 By 2030, provide universal access to safe, inclusive and accessible, green and public spaces, in particular for women and children, older persons and persons with disabilities.

11.7a Support positive economic, social and environmental links between urban, peri-urban and rural areas by strengthening national and regional development planning.

11.7b By 2020, substantially increase the number of cities and human settlements adopting and implementing integrated policies and plans towards inclusion, resource efficiency, mitigation and adaptation to climate change, resilience to disasters, and develop and implement, in line with the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030, holistic disaster risk management at all levels.

ເປົ້າໝາຍທີ 12:

ຮັບປະກັນຮູບແບບການອຸປະ ໂພກບໍລິ ໂພກ ແລະ ການຕະລິດ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ

12 RESPONSIBLE CONSUMPTION & PRODUCTION

Ensure sustainable consumption and production patterns

- 12.1 ທຸກປະເທດປະຕິບັດ ຂອບແຜນງານ 10 ປີ ກຸ່ງວກັບການອຸປະ ໂພບໍລິ ໂພກ ແລະ ການຜະລິດແບບຍືນຍົງ, ເຊິ່ງມີປະເທດພັດທະນາແລ້ວ ເປັນຜູ້ນຳພາປະຕິບັດ, ໂດຍຄຳນຶງເຖິງການພັດທະນາ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງບັນ ດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ.
- **12.2** ພາຍໃນປີ 2030, ບັນລຸການຄຸ້ມຄອງແບບຍືນຍົງ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.
- 12.3 ພາຍໃນປີ 2030, ຫຼຸດຕ່ອນອາຫານເສດເຫຼືອໃນທົ່ວ ໂລກສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນ ທັງໃນລະດັບຕູ້ຂາຍ ແລະ ຕູ້ບໍລິໂພກ ໃຫ້ໄດ້ເຄິ່ງຫນຶ່ງ ແລະ ຫຼຸດຕ່ອນການສູນເສຍສະບຸງອາຫານ ໃນຂອດການຕະລິດ ແລະ ລະບົບຕ່ອງໂສ້ການສະຫນອງ, ລວມທັງການສູນເສຍພາຍຫລັງການເກັບກ່ຽວ.
- 12.4 ພາຍໃນປີ 2020, ບັນລູການຄຸ້ມຄອງສານເຄມີ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອທັງຫມົດ ແບບທີ່ບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດ ລ້ອມ ຕະຫຼອດ ໄລຍະວົງຈອນຊີວິດຂອງມັນ ໂດຍສອດ ຄ່ອງ ກັບຂອບວຽກຂອງສາກົນທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ ແລະ ຫຼຸດຕ່ອນ ການປ່ອຍມົນລະພິດຂຶ້ນເທິງອາກາດ, ລົງນໍ້າ ແລະ ດິນ ໃຫ້ໄດ້ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ເພື່ອຫຼຸດຕ່ອນຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ສຸຂະ ພາບຂອງມະນຸດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.
- 12.5 ພາຍໃນປີ 2030, ຫຼຸດຕ່ອນການສ້າງສິ່ງເສດເຫຼືອ ໂດຍການປ້ອງກັນ, ຫຼຸດຕ່ອນ, ບຳບັດ ແລະ ນຳກັບມາໃຊ້ຄືນ.
- 12.6 ຊຸກຍູ້ໃຫ້ບໍລິສັດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ບໍລິສັດຂະຫນາດໃຫຍ່ ແລະ ບໍລິສັດຂ້າມຊາດ ນຳໃຊ້ວິທີການດຳເນີນງານແບບຍືນຍົງ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງຂໍ້ ມູນຂ່າວສານດ້ານຄວາມຍືນຍົງເຂົ້າໃນການລາຍງານຂອງ ເຂົາເຈົ້າ.
- 12.7 ສົ່ງເສີມວິທີການຈັດຊື້ຂອງລັດໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ, ໂດຍສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍ ແລະ ບູລິມະສິດແຫ່ງຊາດ.
- 12.8 ພາຍໃນປີ 2030, ຮັບປະກັນໃຫ້ປະຊາຊົນຢູ່ທົວທຸກ ແຫ່ງ ມີຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ມີຈິດສຳນຶກກ່ຽວກັບການພັດ ທະນາແບບຍືນຍັງ ແລະ ການໃຊ້ຊີວິດທີ່ກົມກ່ຽວກັບທຳມະ ຊາດ.

- **12.1** Implement the 10-Year Framework of Programmes on Sustainable Consumption and Production Patterns, all countries taking action, with developed countries taking the lead, taking into account the development and capabilities of developing countries.
- **12.2** By 2030, achieve the sustainable management and efficient use of natural resources.
- **12.3** By 2030, halve per capita global food waste at the retail and consumer levels and reduce food losses along production and supply chains, including post-harvest losses.
- **12.4** By 2020, achieve the environmentally sound management of chemicals and all wastes throughout their life cycle, in accordance with agreed international frameworks, and significantly reduce their release to air, water and soil in order to minimize their adverse impacts on human health and the environment.
- **12.5** By 2030, substantially reduce waste generation through prevention, reduction, recycling and reuse
- **12.6** Encourage companies, especially large and transnational companies, to adopt sustainable practices and to integrate sustainability information into their reporting cycle.
- **12.7** Promote public procurement practices that are sustainable, in accordance with national policies and priorities.
- **12.8** By 2030, ensure that people everywhere have the relevant information and awareness for sustainable development and lifestyles in harmony with nature.

ເປົ້າໝາຍທີ່ 13:

ເອົາມາດຕາການອັນຮີບດ່ວນເພື່ອແກ້ໄຂ ບັນຫາການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຮັບມືຜົນກະທົບຈາກບັນຫາດັ່ງກ່າວ

13 CLIMATE ACTION

Take urgent action to combat climate change and its impacts

- 13.1 ສ້າງຄວາມທົນທານ ແລະ ຂີດຄວາມສາມາດໃນການ ປັບຕົວໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອຮັບມືກັບໄພອັນຕະລາຍທີ່ກຸ່ງວ ຂ້ອງກັບສະພາບດິນຟ້າອາກາດ ກໍ່ຄືໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ໃນທຸກປະເທດ.
- 13.2 ເຊື່ອມສານມາດຕະການຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງ ດິນຟ້າອາກາດເຂົ້າໃນນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ການວາງແຜນແຫ່ງຊາດ.
- 13.3 ປັບປຸງການສຶກສາ, ການປູກຈິດສຳນຶກ ແລະ ຂີດ ຄວາມສາມາດຂອງພະນັກງານ ແລະ ສະຖາບັນການຈັດຕັ້ງ ກຸ່ງວກັບການຫຼຸດຕ່ອນຜົນກະທົບ ແລະ ການປັບຕົວ ເຂົ້າກັບສະພາບການປຸ່ງນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ.
- 13.3ກ. ປະຕິບັດຄຳໝາຍໝັ້ນ ທີ່ປະເທດພັດທະນາ ແລ້ວທີ່ເປັນພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາສະຫະປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍການປຸ່ງນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໄດ້ໃຫ້ໄວ້ໃນ ການລະດົມທຶນຮ່ວມກັນໃຫ້ໄດ້ 100 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ ພາຍໃນປີ 2020 ຈາກແຫຼ່ງທຶນທັງຫມົດ ເພື່ອແກ້ ໄຂຄວາມຕ້ອງການຂອງປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ໃນການ ປະຕິບັດວຸງກງານດ້ານການຫຼຸດຕ່ອນຕົນ ກະທົບ ແລະ ຄວາມໂປ່ງໃສ່ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ພ້ອມ ທັງເປີດດຳເນີນກອງທຶນສີຊຸງວຢ່າງເຕັມສ່ວນ ໂດຍການລະດົມທຶນຢ່າງຮີບດ່ວນ.
- 13.3ຂ. ສົ່ງເສີມກົນໄກສໍາລັບການເພີ່ມທະ
 ວີຂີດຄວາມສາມາດໃນການວາງແຜນ ແລະ
 ການຄຸ້ມຄອງວຸງການທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນ
 ຟ້າອາກາດຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ໃນປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ
 ແລະ ປະເທດເກາະດອນນ້ອຍກໍາລັງພັດທະນາ
 ລວມທັງສຸມໃສ່ແມ່ຍິງ, ຊາວຫນຸ່ມ ແລະ
 ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນທີ່ດ້ອຍໂອກາດ.

- **13.1** Strengthen resilience and adaptive capacity to climate-related hazards and natural disasters in all countries.
- **13.2** Integrate climate change measures into national policies, strategies and planning.
- 13.3 Improve education, awareness-raising and human and institutional capacity on climate change mitigation, adaptation, impact reduction and early warning.
- **13.3a** Implement the commitment undertaken by developed-country parties to the United Nations Framework Convention on Climate Change to a goal of mobilizing jointly \$100 billion annually by 2020 from all sources to address the needs of developing countries in the context of meaningful mitigation actions and transparency on implementation and fully operationalize the Green Climate Fund through its capitalization as soon as possible.
- **13.3b** Promote mechanisms for raising capacity for effective climate change-related planning and management in least developed countries and small island developing States, including focusing on women, youth and local and marginalized communities.

ເປົ້າໝາຍທີ 14:

ອະນຸລັກ ແລະ ຊົມໃຊ້ມະຫາສະມຸດ, ທະເລ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທາງທະເລຢ່າງຍືນຍົງ ເພື່ອການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ

14 LIFE BELOW WATER

Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources for sustainable development

- 14.1 ພາຍໃນປີ 2025, ປ້ອງກັນ ແລະ ຫຼຸດຕ່ອນມົນລະພິດ ທາງທະເລທຸກປະເພດ, ໂດຍສະເພາະຈາກກິດຈະກຳທີ່ດຳ ເນີນຢູ່ເທິງບົກ, ລວມທັງສິ່ງເສດເຫລືອລົງໃນທະເລ ແລະ ມົນລະ ພິດຕໍ່ສານອາຫານໃນນ້ຳທະເລ.
- 14.2 ພາຍໃນປີ 2020, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກລະບົບ ນິເວດ ຂອງທະເລ ແລະ ຊາຍຝັ່ງທະເລ ຢ່າງຍືນຍົງ, ຫຼືກເວັ້ນຜົນກະທົບທາງ ລົບຢ່າງຫລວງຫລາຍ ໂດຍສ້າງຄວາມທົນທານ ແລະ ດຳເນີນການ ພື້ນຟູ ລະບົບນິເວດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມະຫາສະຫມຸດ ອຸດົມສົມບູນ ແລະ ມີຜົນປະໂຫຍດດີ.
- **14.3** ຫຼຸດຕ່ອນ ແລະ ແກ້ໄຂຜົນກະທົບຈາກປະກົດການທະເລເປັນ ກົ, ໂດຍການເພີ້ມທະວີການຮ່ວມມືທາງດ້ານວິທະຍາສາດໃນທຸກລະ ດັບ.
- 14.4 ພາຍໃນປີ 2020, ປະຕິບັດລະບຸງບການຄວບຄຸມການຂຸດຄົ້ນ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ຢຸດຕິການດຳເນີນການປະມົງເກີນຂອບເຂດ , ການປະມົງທີ່ຜິດກົດຫມາຍ, ບໍ່ມີການລາຍງານ ແລະ ບໍ່ມີກົດລະບຸງບ ແລະ ວິທີການປະມົງ ທີ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ; ປະຕິບັດແຜນການຄຸ້ມ ຄອງທີ່ອີງໃສ່ວິທະຍາສາດ ເພື່ອພື້ນຟູຈຳນວນປາ ໂດຍໄວທີ່ສຸດ, ຢາງຫນ້ອຍພື້ນຟູໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ສາມາດໃຫ້ຜົນຜະລິດທີ່ຍືນຍົງສູງສຸດ ອີງຕາມລັກສະນະທາງດ້ານຊີວະສາດ.
- 14.5 ພາຍໃນປີ 2020, ອະນຸລັກໃຫ້ໄດ້ຢ່າງນ້ອຍ
 10 ເປີເຊັນຂອງພື້ນທີ່ຊາຍຝັ່ງທະເລ ແລະ ທະເລ
 ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດຫມາຍແຫ່ງຊາດ ແລະ ສາກົນ ແລະ ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນ
 ຂ່າວສານທາງດ້ານວິທະຍາສາດທີ່ດີທີ່ສຸດທີ່ມີ.
- 14.6 ພາຍໃນປີ 2020, ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ມີການເກື້ອກູນດ້ານການ ປະມົງບາງຮູບແບບ ທີ່ເຮັດໃຫ້ມີຂີດຄວາມສາມາດຫລາຍ ເກີນໄປ ແລະ ມີການປ<mark>ະມົງເກີນ</mark>ຂອບເຂດ, ຢຸດຕິການເກື້ອກູນ ທີ່ນຳໄປສູ່ການການປະມົງທີ່ຜິດກົດຫມາຍ, ບໍ່ມີການລາຍງານ ແລະ ບໍ່ມີກົດລະບູເບ ແລະ ຫຼືກເວັ້ນການໃຊ້ນະໂຍບາຍ ເກື່ອກູນຄືດັ່ງກ່າວ, ໂດຍຮັບຮູ້ວ່າການໃຫ້ສິດທິພິເສດ ແລະ ສະເພາະໃຫ້ແກປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ຄວນຈະເປັນສ່ວນຫນຶ່ງໃນການເຈລະຈາກ່ຽວກັບການເກື້ອກູນດ້ານ ການປະມົງຂອງອົງການການຄ້າໂລກ.
- 14.7 ພາຍໃນປີ 2030, ເພີ່ມທະ<mark>ວີຜົນປະ ໂຫ</mark>ຍດທາງເສດຖະກິດ ໃຫ້ປະເທດເກາະດອນນ້ອຍກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ປະເທດ ດ້ອຍພັດທະນາ ຈາກການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທາງທະເລ ແບບຍືນຍົງ, ໂດຍການຄຸ້ມຄອງການປະມົງ, ການລຸ້ງສັດນ້ຳ ແລະ ການທ່ອງທຸງວແບບຍືນຍົງ.

- **14.1** By 2025, prevent and significantly reduce marine pollution of all kinds, in particular from land-based activities, including marine debris and nutrient pollution.
- **14.2** By 2020, sustainably manage and protect marine and coastal ecosystems to avoid significant adverse impacts, including by strengthening their resilience, and take action for their restoration in order to achieve healthy and productive oceans
- **14.3** Minimize and address the impacts of ocean acidification, including through enhanced scientific cooperation at all levels.
- **14.4** By 2020, effectively regulate harvesting and end overfishing, illegal, unreported and unregulated fishing and destructive fishing practices and implement science-based management plans, in order to restore fish stocks in the shortest time feasible, at least to levels that can produce maximum sustainable yield as determined by their biological characteristics.
- **14.5** By 2020, conserve at least 10 per cent of coastal and marine areas, consistent with national and international law and based on the best available scientific information.
- **14.6** By 2020, prohibit certain forms of fisheries subsidies which contribute to overcapacity and overfishing, eliminate subsidies that contribute to illegal, unreported and unregulated fishing and refrain from introducing new such subsidies, recognizing that appropriate and effective special and differential treatment for developing and least developed countries should be an integral part of the World Trade Organization fisheries subsidies negotiation.
- **14.7** By 2030, increase the economic benefits to small island developing States and least developed countries from the sustainable use of marine resources, including through sustainable management of fisheries, aquaculture and tourism.

ເປົ້າໝາຍທີ 15:

ປົກປ້ອງ, ຟື້ນຟູ ແລະ ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ລະບົບນິເວດແບບຍືນ ຍົງ, ຄຸ້ມຄອງປາໄມ້ແບບຍືນຍົງ, ຕ້ານການກາຍເປັນທະເລຊາຍ, ຢຸດຕິ ແລະ ຟື້ນຟູການເສື່ອມໄຊມຂອງດິນ ແລະ ຢຸດການສູນເສຍຊີວະນາໆພັນ

- 15.1 ພາຍໃນປີ 2020, ຮັບປະກັນການອະນຸລັກ, ການຟື້ນຟູ ແລະ ການນໍາໃຊ້ແບບຍືນຍົງ ລະບົບນິເວດເທິງຫນ້າດິນ ແລະ ນໍາຈີດ ກໍຄືຜົນປະໂຫຍດຂອງນັນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນປ່າໄມ້, ດິນທາມ, ພູເຂົາ ແລະ ພື້ນທີ່ແຫ້ງແລ້ງ ໂດຍສອດ ຄ່ອງກັບບັນດາພັນທະພາຍໃຕ້ສັນຍາ ສາກົນ.
- 15.2 ພາຍໃນປີ 2020, ສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ທຸກປະເພດແບບ ຍືນຍົງ, ຢຸດຕິການຕັດໄມ້ທຳລາຍປ່າ, ຟື້ນຟູປາທີເສື່ອມໂຊມ ແລະ ເພີ່ມ ທະວີການປູກປ່າໃນທົ່ວໂລກໃຫ້ໄດ້ຢ່າງຫລວງຫລາຍ.
- 15.3 ພາຍໃນປີ 2030, ຕ້ານການກາຍເປັນທະເລຊາຍ, ຟື້ນຟູພື້ນທີ່ດິນ ແລະ ດິນທີ່ເສື່ອມໂຊມ, ລວມທັງທີ່ດິນທີ່ຖືກກະທົບຈາກການກາຍ ເປັນ ທະເລຊາຍ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ສູ້ຊົນບັນລຸເປົ້າ ຫມາຍບໍ່ໃຫ້ມີທີ່ດິນເສື່ອມໂຊມໃນໂລກ.
- 15.4 ພາຍໃນປີ 2030, ຮັບປະກັນການອະນຸລັກລະບົບນິເວດຂອງພູເຂົາ, ລວມທັງຊີວະນາໆພັນ ເພື່ອເພີ້ມທະວີຂີດຄວາມສາມາດໃນການ ສະໜອງຜົນປະໂຫຍດທີ່ຈຳເປັນ ສຳລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.
- 15.5 ດຳເນີນມາດຕະການທີ່ສຳຄັນ ແລະ ຮີບດ່ວນ ເພື່ອຫຼຸດຕ່ອນ ການເສືອມໂຊມຂອງທຳມະຊາດ, ຢຸດຕິການສູນເສຍຊີວະນາໆພັນ ແລະ ພາຍໃນປີ 2020 ປົກບັກຮັກສາ ແລະ ປ້ອງກັນການສູນພັນຂອງ ສັດສາວາສິ່ງທີ່ໃກ້ຈະສູນພັນ.
- 15.6 ສົ່ງເສີມການແບ່ງບັນທີ່ເປັນທຳ ແລະ ເທົ່າທຸງມກັນ ສຳລັບຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳ ແລະ ສົ່ງເສີມການເຂົ້າເຖິງຊັບພະຍາກອນດັ່ງກ່າວ ຕາມທີ່ສາກົນໄດ້ຕົກລົງກັນ.
- 15.7 ດຳເນີນມາດຕະການອັນຮີບດ່ວນ ເພື່ອຢຸດຕິການລັກລອບລ່າສັດ ແລະ ການຄ້າຂາຍພືດພັ<mark>ນສັດປ່</mark>າຫວງຫ້າມ ແລະ ແກ້ໄຂຂອດຄວາມ ຕ້ອງການ ແລະ ການ<mark>ສະຫນອງຜະ</mark>ລິດຕະພັນສັດປ່າທີ່ຜິດກົດຫມາຍ.
- 15.8 ພາຍໃນປີ 2020, ໃຊ້ມາດຕະການປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ນຳເອົາ ແລະ ຫຼຸດຕ່ອນຜົນກະທົບຈາກພຶດພັນສັດສາວງສິ່ງທີ່ອົບພະຍົບມາຈາກບອນ ອື່ນ ຕໍ່ລະບົບນີເວດທາງບົກ ແລະ ທາງນໍ້າ ແລະ ຄວບຄຸມ ຫຼື ກໍາຈັດສັດ ສາວາສິ່ງທີ່ເປັນບູລິມະສິດ.
- 15.9 ພາຍໃນປີ 2020, ເຊື້<mark>ອມສານຄຸນຄ່າດ້ານລ</mark>ະບົບນິເວດ ແລະ ຊີວະນາໆເຂົ້າໃນການວາງແ<mark>ຜນລະດັບ</mark>ຊາດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ກໍ່ຄືຂະບວນການພັດທະນາ, ຍຸດທະສາດການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ບັນຊີແຫ່ງຊາດ.

ການປູກປ່າຄືນໃໝ່.

15 LIFE ON LAND

Protect, restore and promote sustainable use of terrestrial ecosystems, sustainably manage forests, combat desertification, and halt and reverse land degradation and halt biodiversity loss

- **15.1** By 2020, ensure the conservation, restoration and sustainable use of terrestrial and inland freshwater ecosystems and their services, in particular forests, wetlands, mountains and drylands, in line with obligations under international agreements.
- **15.2** By 2020, promote the implementation of sustainable management of all types of forests, halt deforestation, restore degraded forests and substantially increase afforestation and reforestation globally.
- **15.3** By 2030, combat desertification, restore degraded land and soil, including land affected by desertification, drought and floods, and strive to achieve a land degradation-neutral world.
- **15.4** By 2030, ensure the conservation of mountain ecosystems, including their biodiversity, in order to enhance their capacity to provide benefits that are essential for sustainable development.
- **15.5** Take urgent and significant action to reduce the degradation of natural habitats, halt the loss of biodiversity and, by 2020, protect and prevent the extinction of threatened species.
- **15.6** Promote fair and equitable sharing of the benefits arising from the utilization of genetic resources and promote appropriate access to such resources, as internationally agreed
- **15.7** Take urgent action to end poaching and trafficking of protected species of flora and fauna and address both demand and supply of illegal wildlife products.
- **15.8** By 2020, introduce measures to prevent the introduction and significantly reduce the impact of invasive alien species on land and water ecosystems and control or eradicate the priority species
- **15.9** By 2020, integrate ecosystem and biodiversity values into national and local planning, development processes, poverty reduction strategies and accounts.

ເປົ້າໝາຍທີ 16:

ສົ່ງເສີມໃຫ້ສັງຄົມມີຄວາມສະຫງິບສຸກ ແລະ ກວມລວມ ເພື່ອການພັດທະນາທີ່ຍືນຍົງ, ໃຫ້ທຸກຄົນສາມາດເຂົ້າ ເຖິງຄວາມຍຸຕິທຳ ແລະ ສ້າງສະຖາບັນມີປະສິດທິພາບ, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ທົ່ວເຖິງໃນທຸກລະດັບ.

- 16.1 ຫຼຸດຕ່ອນທຸກຮູບແບບຂອງການໃຊ້ຄວາມຮູນແຮງ ແລະ ອັດ ຕາການເສຍຊີວວິດຍ້ອນສາເຫດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຢູ່ທົ່ວທຸກແຫ່ງ.
- 16.2 ຢຸດຕິການລ່ວງລະເມີດ, ການຊູດຮີດ, ການ ຄ້າມະນຸດ ແລະ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ການທໍລະມານເດັກນ້ອຍໃນທຸກຮູບແບບ.
- 16.3 ສົ່ງເສີມລະບຽບກົດຫມາຍໃນລະດັບຊາດ ແລະ ສາກົນ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ທຸກຄົ້ນສາມາດເຂົ້າເຖິງຄວາມຍຸຕິທຳຢ່າງສະເໝີ ພາບກັນ.
- 16.4 ພາຍໃນປີ 2030, ຫຼຸດຕ່ອນການຫຼັ່ງໄຫຼຂອງເງິນ ແລະ ອາວຸດທີ່ຕິດກົດຫມາຍໃຫ້ໄດ້ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ, ຮັດແຫ້ນ ຄວາມພະຍາຍາມໃນການຄົ້ນຫາ ແລະ ການສົ່ງກັບຄືນຂັບສິນທີ່ຖືກລັກ ແລະ ຕ້ານທຸກຮູບແບບຂອງອາຊະ ຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ.
- 16.5 ຫຼຸດຕ່ອນການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ ແລະ ການຕິດສິນບົນໃນທຸກຮູບແບບ ໃຫ້ໄດ້ຢ່າງຫລວງຫລາຍ.
- 16.6 ພັດທະນາສະຖາບັນການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ໂປ່ງໃສໃນທຸກລະດັບ.
- 16.7 ຮັບປະກັນໃຫ້ການຕັດສິນໃຈໃນທຸກລະດັບ ທັນການ, ກວມລວມ, ມີສ່ວນຮ່ວມຈາກທຸກຝ່າຍ ແລະ ເພື່ອສ່ວນລວມ.
- 16.8 ຂະຫຍາຍ ແລະ ຮັດແໜ້ນການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະເທດກຳລັງ ພັດທະນາ ໃນສະຖາບັນການຈັດຕັ້ງຂອງສາກົນ.
- 16.9 ພາຍໃນປີ 2030, ໃຫ້ທຸກຄົນມີສະຖານະທາງດ້ານກົດ ຫມາຍ, ລວມທັງການຂຶ້<mark>ນທະບ</mark>ຽນການເກີດລູກ.
- 16.10 ຮັບປະກັນໃ<mark>ຫ້ທຸກຄົນສາ</mark>ມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ແລະ <mark>ປົກປ້ອງສິດເສລີພາ</mark>ບຂັ້ນພື້ນຖານ ໂດຍສອດຄ່ອງ<mark>ກັບກົດຫມາຍແຫ່ງຊາດ</mark> ແລະ ສິນທິສັນຍາສາກົນ.
- 16.10ກ ຮັດແຫນ້ນໃຫ້ສະຖາບັນຕ່າງໆຂອງປະເທດ ມີຄວາມ ເຂັ້ມແຂງ ໂດຍຜ່ານການຮ່ວມມືສາກົນ ສຳລັບການສ້າງຂີດຄວາມ ສາມາດໃນທຸກລະດັບ, ໂດຍສະເພາະໃນປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ເພື່ອປ້ອງກັນຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ຕ້ານການກໍ່ການຮ້າຍ ແລະ ອາຊະຍາກຳ.
- 16.10ຂ ສົ່ງເສີມ ແລະ ບັງຄັບໃຊ້ກົດຫມາຍ ແລະ ນະໂຍບາຍທີ່ບໍ່ມີການຈຳແນກ ສຳລັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.

16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS

ice sive

Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels

- **16.1** Significantly reduce all forms of violence and related death rates everywhere.
- **16.2** End abuse, exploitation, trafficking and all forms of violence against and torture of children
- **16.3** Promote the rule of law at the national and international levels and ensure equal access to justice for all.
- **16.4** By 2030, significantly reduce illicit financial and arms flows, strengthen the recovery and return of stolen assets and combat all forms of organized crime.
- **16.5** Substantially reduce corruption and bribery in all their forms.
- **16.6** Develop effective, accountable and transparent institutions at all levels.
- **16.7** Ensure responsive, inclusive, participatory and representative decision-making at all levels.
- **16.8** Broaden and strengthen the participation of developing countries in the institutions of global governance.
- **16.9** By 2030, provide legal identity for all, including birth registration.
- **16.10** Ensure public access to information and protect fundamental freedoms, in accordance with national legislation and international agreements.
- **16.10a** Strengthen relevant national institutions, including through international cooperation, for building capacity at all levels, in particular in developing countries, to prevent violence and combat terrorism and crime.
- **16.10b** Promote and enforce non-discriminatory laws and policies for sustainable development.

ເປົ້າໝາຍທີ 17:

ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຟື້ນຟູການເປັນຄູ່ຮ່ວມສາກົນເພື່ອການພັດ ທະນາ ແບບຍືນຍົງ

ດ້ານການເງິນ

- 17.1 ຮັດແໜ້ນການລະດົມທຶນຮອນພາຍໃນປະເທດ ໂດຍການມີການ ສະຫນັບ ສະຫນູນຂອງສາກົນ ໃຫ້ແກ່ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ເພື່ອບັບປຸງຂີດຄວາມສາ ມາດພາຍໃນປະເທດສຳລັບການເກັບພາສີ ແລະ ເກັບລາຍຮັບອື່ນໆ.
- 17.2 ປະເທດພັດທະນາແລ້ວ ປະຕິບັດຄຳໝາຍໝັ້ນໃນການຊ່ວຍເຫຼືອທາງ ການເພື່ອການພັດທະນາ (ODA) ຢ່າງເຕັມສ່ວນ, ລວມທັງຄຳໝາຍໝັ້ນຂອງ ຫຼາຍປະເທດພັດທະນາໃນການບັນລຸຄາດໝາຍປະກອບສ່ວນ 0,7 ເປີເຊັນ ຂອງ ລວມຍອດລາຍຮັບແຫ່ງຊາດ ສຳລັບການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະ ນາ ໃຫ້ແກ່ປະເທດກຳລັງພັດທະນາແລະ ໃນນັ້ນ 0,15 ຫາ 0,20 ເປີເຊັນ ຂອງ ODA ແມ່ນສະໜອງໃຫ້ແກ່ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ; ພ້ອມນັ້ນ ກໍ່ຊຸກຍູ້ຜູ້ທີ່ໃຫ້ທຶນ ODA ພິຈາລະນາຕັ້ງຄາດຫມາຍໃນການສະຫນອງທຶນໃຫ້ໄດ້ຢ່າງຫນ້ອຍ 0,20 ເປີເຊັນຂອງ ODA ໃຫ້ແກ່ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ.
- 17.3 ລະດົມທຶນຮອນເພີ່ມເຕີມ ຈາກຫຼາຍໆແຫຼ່ງທຶນ ສຳລັບປະເທດກຳລັງພັດທະ ນາ.
- 17.4 ຊ່ວຍເຫລືອປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ໃນການບັນລຸການຈ່າຍຫນີ້ສິນໃນ ໂລຍະຍາວ ໂດຍຜ່ານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍທີ່ສອດຄ່ອງກັນ ແນໃສ່ຊຸກຍູ້ເງິນກູ້ຢືມ, ການບັນເທົາຫນີ້ ແລະ ການບັບໂຄງສ້າງຫນີ້ສິນ ຕາມຄວາມເຫຼມາະສົມ ພ້ອມທັງແກ້ໄຂບັນຫາຫນີ້ພາຍນອກຂອງປະເທດທີ່ທຸກ ຍາກທີ່ຕິດຫນີ້ສູງ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທາງດ້ານຫນີ້ສິນ.
- 17.5 ຮັບຮອງເອົາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບອບການສົ່ງເສີມການລົງທຶນສໍາລັບ ບັນດາປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ.

ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ

- 17.6 ເພີ້ມທະວີການຮ່ວມມືລະຫວ່າງເຫນືອ-ໃຕ້, ໃຕ້-ໃຕ້ ແລະ ການຮ່ວມມື ສາມລ່ງມ ໃນລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່າວກັບການເຂົ້າເຖິງວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການປະດິດສ້າງ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍການແລກປ່ານ ຄວາມຮູ້ອີງຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ຕົກລົງກັນ ໂດຍການປັບປຸງການປະສານງານ ພາຍໃນກົນໄກທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ຜ່ານກົນໄກການອຳນວຍຄວາມສະດວກຫາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີໃນລະດັບ ໂລກ.
- 17.7 ສົ່ງເສີມການພັດທ<mark>ະນາ, ການຖ່າຍ</mark>ທອດ, ການເຜີຍແຜ່ ແລະ ການສະ ຫນອງເຕັກໂນໂລຊີທີ່ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດ ລ້ອມໃຫ້ແກ່ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ຕາມເງືອນໄຂທີເອື້<mark>ອອຳນວຍ ລວມທັງເງື່ອນໄຂ</mark>ແບບຜ່ອນຜັນພິເສດ ຕາມການຕົກລົງຮ່<mark>ວມກັນ.</mark>
- 17.8 ເປີດດຳເນີນທະນ<mark>າຄານເຕັກໂນໂລຊີຢ່າງເຕັມສ່</mark>ວນ ແລະ ກົນໄກສ້າງ ຂີດຄວາມສາມາດທາງດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ການປະດິດສ້າງ ໃຫ້ແກ່ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ພາຍໃນປີ 2017 ແລະ ເພີ່ມທະວີການນຳໃຊ້ເຕັກ ໂນໂລຊີທີ່ຊ່ວຍສະຫນັບສະຫມູນ ໂດຍສະເພາະເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສື່ສານ.

ດ້ານການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ

17.9 ເພີ້ມທະວີການສະຫນັບສະຫນູນຂອງສາກົນ ສຳລັບການສ້າງຂີດຄວາມສາ ມາດທີ່ມີປະສິດທິຕົນ ແລະ ມີເບົ້າ ຫມາຍ ໃຫ້ແກ່ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ເພື່ອສະ ຫນັບສະຫນູນແຜນການແຫ່ງຊາດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເບົ້າຫມາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງທັງຫມົດ ໂດຍຜ່ານການຮ່ວມມືລະຫວ່າງເຫນືອ-ໃຕ້, ໃຕ້-ໃຕ້ ແລະ ການຮ່ວມມືສາມລ່າມ.

17 PARTNERSHIPS FOR THE GOALS

Strengthen the means of implementation and revitalize the global partnership for sustainable development

Finance

- **17.1** Strengthen domestic resource mobilization, including through international support to developing countries, to improve domestic capacity for tax and other revenue collection.
- **17.2** Developed countries to implement fully their official development assistance commitments, including the commitment by many developed countries to achieve the target of 0.7 per cent of gross national income for official development assistance (ODA/GNI) to developing countries and 0.15 to 0.20 per cent of ODA/GNI to least developed countries; ODA providers are encouraged to consider setting a target to provide at least 0.20 per cent of ODA/GNI to least developed countries.
- **17.3** Mobilize additional financial resources for developing countries from multiple sources.
- **17.4** Assist developing countries in attaining long-term debt sustainability through coordinated policies aimed at fostering debt financing, debt relief and debt restructuring, as appropriate, and address the external debt of highly indebted poor countries to reduce debt distress.
- **17.5** Adopt and implement investment promotion regimes for least developed countries.

Technology

- **17.6** Enhance North-South, South-South and triangular regional and international cooperation on and access to science, technology and innovation and enhance knowledge sharing on mutually agreed terms, including through improved coordination among existing mechanisms, in particular at the United Nations level, and through a global technology facilitation mechanism.
- **17.7** Promote the development, transfer, dissemination and diffusion of environmentally sound technologies to developing countries on favourable terms, including on concessional and preferential terms, as mutually agreed.
- **17.8** Fully operationalize the technology bank and science, technology and innovation capacity-building mechanism for least developed countries by 2017 and enhance the use of enabling technology, in particular information and communications technology.

Capacity-building

17.9 Enhance international support for implementing effective and targeted capacity-building in developing countries to support national plans to implement all the Sustainable Development Goals, including through North-South, South-South and triangular cooperation.

ດ້ານການຄ້າ

- 17.10 ສົ່ງເສີມລະບົບການຄ້າຫຼາຍຝ່າຍແບບກວມລວມ, ມີລະ ບຸງບການ, ເປີດກວ້າງ, ບໍ່ມີການຈຳແນກ ແລະ ເທົ່າ ທຸງມກັນ ພາຍໃຕ້ ອົງການການຄ້າໂລກ, ລວມທັງໂດຍຜ່ານການບັນລຸການເຈລະຈາ ພາຍໃຕ້ ວາລະການພັດທະນາໂດຮາ ຂອງອົງການການຄ້າໂລກ.
- 17.11 ເພີ່ມທະວີການສົ່ງອອກຂອງປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ໃຫ້ໄດ້ຢ່າງຫລວງ ຫລາຍ ໂດຍສະເພາະແນໃສ່ເພີ່ມສ່ວນແບ່ງການສົ່ງອອກໃນທົ່ວໂລກ ຂອງປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ໃຫ້ໄດ້ສອງເທົ່າພາຍໃນປີ 2020.
- 17.12 ບັນລຸການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງທັນການ ກ່າວກັບການຍົກເວັ້ນພາສີ ແລະ ຍົກເວັ້ນໂກຕາ ໃນປະເທດນຳເຂົ້າ ຢ່າງຖາວອນ ສຳລັບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ໂດຍຄວາມສອດຄ່ອງກັບການຕົກລົງຂອງອົງການການຄ້າໂລກ, ລວມທັງ ການຮັບປະກັນວ່າ ລະບາບການສິດທິພິເສດ ກ່າວກັບຕົ້ນກຳເນີດສິນຄ້າ ສາມ າດໃຊ້ໂດ້ກັບການນຳເຂົ້າສິນຄ້າຈາກປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ມີຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ງ່າຍດາຍ ທັງປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ.

ບັນຫາທາງດ້ານລະບົບ

ຄວາມກົມກຸງວດ້ານນະ ໂຍບາຍ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ

- 17.13 ເພີ່ມທະວີສະຖານລະພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດມະຫາພາກໃນທົ່ວໂລກ, ລວມທັງຜ່ານການປະສານນະໂຍບາຍ ແລະ ຄວາມກົມ ກຸເວດ້ານນະໂຍບາຍ.
- 17.14 ເພີ້ມທະວີຄວາມກົມກຸງວດ້ານນະ ໂຍບາຍ ສຳລັບການພັດທະນາ ແບບຍືນຍົງ.
- 17.15 ເຄົາລົບສິດເປັນເຈົ້າໃນການວາງນະໂຍບາຍ ແລະ ການນຳພາ ຂອງແຕ່ ລະປະເທດ ເພື່ອສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍສຳລັບການລຶບລ້າງ ຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຂອງຕົນ.

ການເປັນຄູ່ຮ່ວມມືຂອງຫຼາຍພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

- 17.16 ເພີ່ມທະວີການເປັນ "ຄູ່ຮ່ວມມືສາກົນ ເພື່ອການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ" ໂດຍມີການຊ່ວຍປະກອບສ່ວນຈາກການເປັນຄູ່ຮ່ວມມືຂອງຫຼາຍພາກສ່ວນ ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ລະດົມ ແລະ ແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້, ຄວາມຊ່ຽວຊານ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ທຶນຮອນ ເພື່ອສະຫນັບສະຫນູນການບັນລຸເປົ້າຫມາຍການພັດທະນາ ແບບຍືນຍົງ ໃນທຸກປະເທດ ໂດຍສະເພາະໃນປະເທດກຳລັງພັດທະນາ.
- 17.17 ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມການເປັນຄູ່ຮ່ວມມືທີ່ມີປະສິດທິຜົນລະ ຫວ່າງພາກລັດ, ລັດກັບເອກະຊົນ ແລະ ກັບອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມພົນລະ ເຮືອນ ໂດຍສານຕໍ່ປະສົບກາ<mark>ນ ແລ</mark>ະ ຍຸດທະສາດການລະດົມທຶນຮອນ ຈາກການເປັນຄູ່ຮ່ວມ.

ຂໍ້ມູນ, ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ

- 17.18 ພາຍໃນປີ 2020, ເພີ້ມທະວີການສະຫນັບສະຫນູນສ້າງຂີດຄວາມ ສາມາດໃຫ້ແກ່ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ, ລວມທັງປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ປະເທດຕ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ປະເທດຕ້ອຍພັດທະນາ ຄຸນນະພາບສູງ, ທັນເວລາ ແລະ ເຊື່ອຖືໄດ້ ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫລວງຫລາຍ ໂດຍມີການຈັດແບ່ງຕາມລາຍຮັບ, ເພດ, ອາຍຸ, ເຊື່ອຊາດ, ຊົນເຜົ່າ, ປະຫວັດການຍົກຍ້າຍ, ຄວາມພິການ, ທີ່ຕັ້ງ ແລະ ຈຸດພິເສດອື່ນໆທີ່ສອດຄ່ອງ ກັບສະພາບຂອງປະເທດ.
- 17.19 ພາຍໃນປີ 2030, ສືບຕໍ່ຂໍ້ລິເລີ້ມຕ່າງໆທີ່ມີຢູ່ ເພື່ອພັດທະນາການວັດ ແທກຄວາມຄືບຫນ້າ ກຸ່ງວກັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ທີ່ປະກອບສ່ວນເຂົ້າ ໃນຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ແລະ ສະຫນັບສະຫນູນການສ້າງຂີດຄວາມສາມາ ດທາງດ້ານສະຖິຕິ ຂອງປະເທດກຳລັງພັດທະນາ.

Trade

- **17.10** Promote a universal, rules-based, open, non-discriminatory and equitable multilateral trading system under the World Trade Organization, including through the conclusion of negotiations under its Doha Development Agenda
- **17.11** Significantly increase the exports of developing countries, in particular with a view to doubling the least developed countries' share of global exports by 2020
- **17.12** Realize timely implementation of duty-free and quota-free market access on a lasting basis for all least developed countries, consistent with World Trade Organization decisions, including by ensuring that preferential rules of origin applicable to imports from least developed countries are transparent and simple, and contribute to facilitating market access

Systemic issues

Policy and institutional coherence

- **17.13** Enhance global macroeconomic stability, including through policy coordination and policy coherence
- 17.14 Enhance policy coherence for sustainable development.
- **17.15** Respect each country's policy space and leadership to establish and implement policies for poverty eradication and sustainable development.

Multi-stakeholder partnerships

- **17.16** Enhance the Global Partnership for Sustainable Development, complemented by multi-stakeholder partnerships that mobilize and share knowledge, expertise, technology and financial resources, to support the achievement of the Sustainable Development Goals in all countries, in particular developing countries.
- **17.17** Encourage and promote effective public, public-private and civil society partnerships, building on the experience and resourcing strategies of partnerships.

Data, monitoring and accountability.

- **17.18** By 2020, enhance capacity-building support to developing countries, including for least developed countries and small island developing States, to increase significantly the availability of high-quality, timely and reliable data disaggregated by income, gender, age, race, ethnicity, migratory status, disability, geographic location and other characteristics relevant in national contexts.
- **17.19** By 2030, build on existing initiatives to develop measurements of progress on sustainable development that complement gross domestic product, and support statistical capacity-building in developing countries.

United Nations in Lao PDR www.la.one.un.org